

Sociaal Historisch Centrum voor Limburg

Jaarverslag 2022

Adres Sint Pieterstraat 7, 6211 JM Maastricht

T 043-3284191

E info@shclimburg.nl

Web www.shclimburg.nl

provincie limburg

 Maastricht University

Het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg (SHCL) is een kenniscentrum voor regionale geschiedbeoefening, gespecialiseerd in de sociaaleconomische en sociaalculturele geschiedenis van Limburg vanaf circa 1850. Het SHCL herbergt historische archieven, een bibliotheek annex documentatiecentrum en een wetenschappelijke afdeling die onderzoek doet naar de geschiedenis van de provincie Limburg. Zie ook: www.shclimburg.nl

De activiteiten van het centrum worden mogelijk gemaakt door de Provincie Limburg en de Universiteit Maastricht, met steun van sponsors en donateurs.

Begunstigers krijgen het jaarboek van het SHCL gratis.

Afbeelding op de omslag:
Luchtfoto Willem-Sophia-mijn in het agrarisch landschap, jaren 1950,
EAN_0603, inv.nr. 4843

Sociaal Historisch Centrum voor Limburg

Jaarverslag 2022

Inhoud

Inleiding

Collecties

Publiek

Onderzoek

Organisatie en Personeel

Bijlage 1. Samenstelling van het bestuur en de raad van advies

Bijlage 2. Organisatie en personeelssamenstelling

Bijlage 3. Lidmaatschappen

Bijlage 4. Publicaties

Bijlage 5. Onderwijs en lezingen

Bijlage 6. Jaarverslag van de Stichting Maaslandse Monografieën

Bijlage 7. Acquisitie en dequisitie van archieven en documentatie

Bijlage 8. Lijst van schenkers van bibliotheekmateriaal

Bijlage 9. Begunstigers en contribuanten

Inleiding

Het SHCL staat voor gericht collectioneren, duurzaam archiveren, vernieuwend onderzoek en aansprekende publieksactiviteiten, steeds met betrekking tot de Limburgse samenleving in heden en verleden. Ook in 2022 zijn wij volop in touw geweest om onze missie te realiseren. In dit jaarverslag gaan we uitgebreid in op de belangrijkste verwezenlijkingen. We wijzen hier alvast graag op:

- Onze bijdrage aan de organisatie en het programma van het Maascongres 2022
- De projectsubsidie van Metamorfoze ten behoeve van digitalisering van grote delen van het Sphinx-archief
- Onze inspanningen voor het LinkedOpenLimburg initiatief
- De afronding van de inventaris van het Willem-Sophia archief
- De toevoeging van ons Jaarboek aan openjournals.nl, het online platform voor duurzame toegankelijkheid tot wetenschappelijke tijdschriften
- De reeks publieksactiviteiten rond DRAPO, ons vlag- en vaandelproject
- De presentatie van de inventaris van het COC-Limburg-archief

Met het terugschroeven van de coronamaatregelen konden we geleidelijk terugkeren naar de reguliere bedrijfsvoering. Vanaf eind oktober (tot in maart 2023) waren we tijdelijk elders in het HCL-gebouw gehuisvest, vanwege een grootscheepse renovatie van het lucht- en verwarmingssysteem in het deel van het gebouw – de Commandantswoning – waar onze kantoren normaal gevestigd zijn.

Op de laatste bestuursvergadering van het jaar heeft drs. Jos Kievits na negen jaar afscheid genomen van het bestuur en de voorzittershamer overgedragen aan prof. em. dr. Ernst Homburg. Dr. Pien Versteegh is de nieuwe vicevoorzitter.

Na het afspringen van de fusie met HCL in 2019 was duidelijk dat er een nieuwe vorm voor de samenwerking tussen SHCL en HCL gezocht moest worden. De continuering van de gezamenlijke dienstverlening stond voorop.

We zijn verheugd dat we eind 2022 een geheel vernieuwde overeenkomst hebben kunnen sluiten, die voor de komende jaren rust en duidelijkheid verschaft.

Sinds oktober hebben we een eigen ICT-voorziening voor onze bedrijfsvoering en interne en externe communicatie. Al onze e-mailadressen hebben nu de extensie shclimburg.nl, hetgeen onze naamsbekendheid vergroot. We blijven samen met HCL de collectiebeheersystemen voor archief en bibliotheek runnen, zodat we aan bezoekers en gebruikers een geïntegreerde dienstverlening kunnen blijven aanbieden.

Aan het eind van de hoofdstukken Collecties, Publiek en Onderzoek is een aantal *highlights* opgenomen, die betrekking hebben op de provinciale speerpunten 'samenwerking' en 'digitalisering'. Het hoofdstuk Publiek gaat in op communicatie en participatie.

Namens het bestuur en het SHCL-team,
Prof. dr. Nico Randeraad, directeur

Collecties

Archieven

Algemeen

Het SHCL beheert archieven en verzamelingen afkomstig van bedrijven, instellingen en personen die een belangrijke rol spelen of hebben gespeeld in het maatschappelijk leven in de provincie Limburg gedurende de negentiende, twintigste en eenentwintigste eeuw. Op dit moment zijn er 797 toegangen op de archieven en verzamelingen.

Bruiklenen

Voor de nieuwe vaste tentoonstelling in het Nederlands Mijnmuseum in Heerlen heeft het SHCL in 2022 toestemming gegeven voor de bruikleen van de buste van Dr. Poels. Deze buste stond in het depot van het Limburgs Museum (L08934). Het gaat om een langdurige bruikleen voor tien jaar. Daarnaast heeft het SHCL scans van fotomateriaal en archiefstukken aangeleverd.

Voor de tentoonstelling *De Toonzaal en Het Album: een winters tweeluik over Maastrichts keramiek en Petrus Regout* - te zien bij Bureau Europa tot 6 februari 2022 - leende SHCL een exemplaar uit van het *Album dédié à mes enfants et mes amis*. In het Limburgs Museum werd de historische tentoonstelling over arbeidsmigratie in het *Migratielab*, met bibliotheek- en archiefmateriaal van het SHCL, verlengd tot 18 maart 2022.

Acquisities

Ook in 2022 zijn er nieuwe archieven aan onze collectie toegevoegd. In januari schonk mevrouw Hennie de Boer een klein archief van het Komitee-vrouwen tegen Philips-ontslagen. Dit werd opgericht in 1980 naar aanleiding van de bekendmaking dat de fabriek van Philips te Heer gesloten zou worden. In maart 2022 werd het archief van ZijActief afdeling Meerssen overgedragen, in april gevolgd door het archief van de Dienst Kerk en Samenleving en het archief van de Hendrix Stichting over de periode 1973-2015. In juni ontvingen

wij het archief van de Stichting Sociaal Steunfonds Willem-Sophia. Verder zijn opgenomen archivalia van en betreffende Pierre Daems. Daems werkte vanaf 1950 tot 1970 bij de Sphinx. Hij begon als leerling en eindigde als chef industrieel ontwerper-modelleur. Naast deze aanwinsten zijn er aanvullingen binnengekomen bij bestaande archieven. De belangrijkste is de aanvulling op het archief van de Stichting Doctor Poels Fonds. Daarnaast hebben we een aantal foto's van de opleiding aan de Vroedvrouwschool te Heerlen kunnen toevoegen. Voor de acquisitie van een zevental vlaggen verwijzen we naar de paragraaf vlaggen en vaandels. In bijlage 7 is een specificatie van alle acquisities opgenomen.

Verder hebben we in februari 2022 met pastoor Frans Crutzen afgesproken dat, na zijn overlijden, zijn persoonlijk archief met een omvang van twee à drie meter betreffende zijn opleiding en werk als zielzorger, opgeschoond en met bijbehorende inventaris, aan het SHCL wordt overgedragen.

Depotbeheer, verpakken en materieel verzorgen

Uiteraard is ook in 2022 doorlopend gewerkt aan het optimaliseren van het fysieke beheer van onze archieven. Archiefmedewerker Susanne Souren verwijderde alle metalen en plastieken uit het zeer omvangrijke archief van de RK Vereniging Het Limburgse Groene Kruis. Vrijwilliger Arie Portheine herverpakte, hernummerde en ontijzerde twintig meter archief van de Limburgse Bond van Muziekgezelschappen. Ook het archief van het COC is omgepakt, en er is een begin gemaakt met het ompakken van het archief van de mijn Willem-Sophia.

In 2022 zijn enkele stukken in het depot aangetroffen met actieve schimmelsporen. Deze stukken zijn in quarantaine geplaatst en inmiddels behandeld.

Collectieregistratie

Wij maken voor de registratie en ontsluiting van de archieven en verzamelingen gebruik van het collectiebeheersysteem Mais-Flexis. In november 2022 vond de migratie plaats van Mais-Flexis On-Premise naar de

SaaS-omgeving. Dit is een belangrijke stap in onze digitale transitie en bevestigt ons streven naar verbetering in de houdbaarheid, zichtbaarheid en bruikbaarheid van onze collectie, conform de NDE-strategie die wij onderschrijven.

Het applicatiebeheer van Mais-Flexis lag ook in 2022 in handen van senior archivaris Andrea Peeters. De gegevens in het systeem werden voortdurend bijgewerkt. Het betreft de registratie van aanwinsten en verplaatsingen in de depots en verfijning van eerder ingevoerde data. In 2022 zijn ook de introducties op de vele honderden archieven die bij het SHCL berusten - geschreven door Frank Hovens - toegevoegd aan de archiefbeschrijvingen in Mais-Flexis en geüpload naar archieven.nl. Verder werden voorbereidingen getroffen voor de aanpassing van de metadata van de archiefeenheidsoort 'foto', die begin 2023 ingevoerd zal worden.

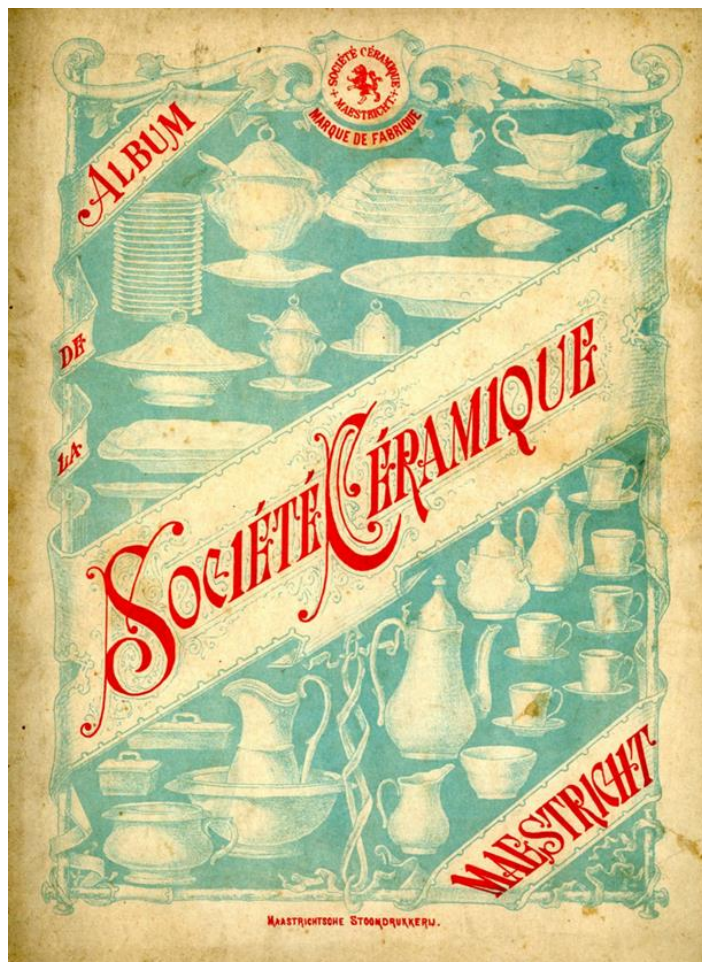
Digitalisering archieven Sphinx-Céramique

De archieven van Sphinx en Société Céramique (EAN_1012 t/m 1015) zijn de meest geraadpleegde archieven van het SHCL. Het aardewerk van Sphinx-Céramique geniet grote populariteit. Eind 2021 deed het SHCL een Metamorfoze-aanvraag voor de conservering en digitalisering van grote delen van deze archieven, die in 2022 is gehonoreerd. De focus ligt op de notulen, personeelsadministratie en productcatalogi.

Met de aanvraag zet het SHCL zowel in op de wensen van erfgoedpartners en onderzoekers, als op de noodzaak dit kwetsbare materiaal te beschermen. Ten behoeve van het projectplan en de uitgewerkte begroting werd een schouw uitgevoerd en vroegen we aan twee conserveringsateliers en twee digitaliseringsbedrijven een offerte uit te brengen. Het project start op 1 januari 2023 met de interne materiaalvoorbereiding en heeft een looptijd van 36 maanden met als beoogde einddatum 1 januari 2026. De eerstelijns-conservering zal worden uitgevoerd door Hoogduin Papierrestauratoren. De opdracht voor digitalisering is neergelegd bij ArtinPrint.

Voor onderzoek, educatieve projecten en *digital storytelling* bieden de archieven van Sphinx en Société Céramique een schat aan mogelijkheden. Het project past tevens in ons streven om – in overeenstemming met de

doelstelling van de Coöperatie Erfgoed Limburg – te komen tot een platform waarop de collecties van verschillende erfgoedorganisaties op het gebied van aardewerk duurzaam en *open access* verbonden en verrijkt kunnen worden.

Productcatalogus Société Céramique, ca. 1895,
EAN_1015 inv.nr. 1007

Digitalisering kartons Nicolas

In 2022 werd de laatste hand gelegd aan de conservering en digitalisering van de circa duizend kartons uit het archief van het glasatelier Nicolas, een Metamorfoze-project opgezet en begeleid door het SHCL. Met de inhoudelijke en technische controle van alle gemaakte scans, en de inhoudelijke en financiële eindrapportage is dit project nu officieel afgerond. De inhoud van het archief is fysiek en digitaal te raadplegen via het gemeentearchief Roermond.

Inventaris Willem-Sophia

In 2022 voltooide het SHCL de wetenschappelijke inventaris van het archief van de mijn Willem-Sophia te Spekholzerheide. Het inventarisatieproject ging in juni 2000 van start en werd mogelijk gemaakt door een subsidie van de Stichting Behoud Mijn Historie. Het archief is geordend en beschreven door Celine Huits. Zij werd bij haar werkzaamheden ondersteund door Andrea Peeters en Irene Schrier en geadviseerd door Willibrord Rutten, Ben Gales, Miséré Cals en Gerard Venner. In mei is de inventaris gepresenteerd aan het publiek (zie verder bij het overzicht van publieksactiviteiten).

Inventaris COC

Eveneens voltooid in 2022 is de inventaris van het archief van COC-Limburg. Dit archief heeft vele jaren verspreid over de provincie gelegen. Uiteindelijk zijn de archivalia op het centrale kantoor van het COC in Maastricht terechtgekomen en in 2002 en 2012 overgedragen aan het SHCL, waar ze werden geïnventariseerd door Hans Jansen, voormalig medewerker van het SHCL, en Simone Smeets, bestuurslid van het COC en destijds stagiair bij het SHCL. Vanaf 2019 vulde Jean Delhoofen, medeoprichter en bestuurslid van het COC en vrijwilliger bij ons Centrum, het archief voortdurend aan. Deze aanvullingen werden na selectie toegevoegd aan de bestaande inventaris. Onder supervisie van Andrea Peeters werd de nieuwe inventaris in 2022 afgerond en gepresenteerd tijdens het erfgoedweekend in november (zie aldaar). Jean vertelt over de geschiedenis van het COC en zijn inzet voor het archief in het SHCL-Jaarboek van 2022.

Inventarisatie glasatelier Flos en Bond van Glazeniers

In november 2021 is Judith Van Puyvelde, in het kader van een werkstage als onderdeel van haar promotietraject, gestart met het toegankelijk maken van het archief van Glaskunstatelier Flos te Steyl en het archief van Gewest Limburg van de Nederlandse RK Bond van Glazeniers. Zij heeft in het Jaarboek van 2022 verslag gedaan van haar werkzaamheden. De genoemde archieven zijn in delen in ons bezit gekomen, nadat atelier Flos in 2017 failliet ging. De inventarissen zullen in 2023 worden voltooid.

Europa-archief

In samenwerking met Studio Europa Maastricht (SEM) – een expertisecentrum voor aan Europa gerelateerd debat en onderzoek – draagt het SHCL bij aan de vorming en beschikbaarstelling van het zogenoemde Europa-archief, dat tot stand gebracht wordt in het kader van het erfgoedlabel dat aan ‘Maastricht 1992’ is verleend. In 2021 is overeengekomen dat het SHCL vanaf januari 2022 zorg zal dragen voor de selectie, het ontdubbelen, de ontsluiting en de materiële verzorging van een aantal archieven behorende tot het Europa-archief, waarna dit materiaal beschikbaar is voor wetenschappelijk onderzoek, journalistieke projecten en (academisch) onderwijs. Het deelproject voor 2022 en 2023 betreft het archief van de Association of European Parliamentarians with Africa (AWEPA) over de periode 1995-2017. Daarnaast werd in 2022 het archief van Sipke Brouwer overgedragen en geïnventariseerd. In 2023 zal het SHCL ook zorgdragen voor de bewerking van de bescheiden uit de nalatenschappen van E.P. Wellenstein en E.H. Wellenstein.

Veiligstellen van archieven

Door goede relaties binnen en buiten het werkveld kan het SHCL zijn collectie met regelmaat aanvullen met nieuwe archieven of aanvullingen op bestanden die al in ons depot aanwezig zijn. Het SHCL ziet het ook als zijn taak om belangrijke particuliere archieven veilig te stellen voor de toekomst.

Uitzonderlijk vanwege de omvang van de projecten zijn de voorbereidingen die het SHCL treft voor het veiligstellen van twee bedrijfsarchieven die - samen met het archief Sphinx-Céramique dat reeds bij het SHCL berust - een completer beeld zullen geven van de arbeid en de industrialisatie in Limburg. Ten eerste is het SHCL in gesprek met belanghebbenden in ENCI Maastricht. Na meerdere bezoeken op locatie en gesprekken met voormalige medewerkers van ENCI ligt er nu een plan en begroting voor de overname van het historische archief. Er is overleg met vertegenwoordigers van ENCI/HeidelbergCement (nu: Heidelberg Materials) en de nieuwe eigenaren van het ENCI-terrein (Limburg Real Estate BV) over de juridische en financiële aspecten. Het SHCL hoopt dat andere stakeholders, zoals de Provincie en de Gemeente Maastricht, ook een rol kunnen gaan spelen.

Het tweede archief dat op onze speciale belangstelling mag rekenen is dat van de Koninklijke Nederlandse Papierfabriek (KNP). Het betreft een omvangrijke aanvulling op het archief dat al door ons wordt beheerd. De werkbezoeken en contacten met de voormalige en huidige bedrijfsarchivaris van KNP en Sappi hebben veel nuttige inzichten opgeleverd. Om overdracht mogelijk te maken zal ook hier gezocht moeten worden naar (externe) financiers. Met het oog op een toekomstige overdracht en het opnemen van deze en andere archieven – zoals het archief van het landschapsarchitectuurbureau Vallen-Taken – is het oplossen van de beperkt beschikbare depotruimte een urgente kwestie geworden. We onderzoeken verschillende mogelijkheden.

Bibliotheek

Algemeen

Het SHCL beschikt over een omvangrijke bibliotheek op het gebied van sociale, economische en culturele geschiedenis, sociale geografie, religie en samenleving in Limburg en daarbuiten. Van bijzonder belang zijn de unieke deelcollecties over de steenkolenmijnbouw, de keramiekindustrie, landbouwgeschiedenis, arbeidsmigratie en gezondheidszorg in Limburg. Ook de bibliotheek van het Historisch Centrum Limburg (HCL) wordt beheerd door het SHCL. De bibliotheekcollectie in het depot en de open opstelling in de studiezaal heeft een omvang van ongeveer 3,5 kilometer.

Acquisitie

In 2022 is er een bescheiden aantal van 52 nieuwe titels aangeschaft, naast de aanvullingen op de lopende tijdschriften. Daarnaast is de collectie uitgebreid met schenkingen van particulieren en instellingen. Een lijst van schenkers van bibliotheekmateriaal is te vinden in bijlage 8. Wij zijn hen allen zeer erkentelijk.

Collectieregistratie

Het SHCL maakt voor de registratie en ontsluiting van zijn bibliotheekcollectie gebruik van het beheersysteem WMS van OCLC. De collectie in WMS – monografieën, seriewerken, tijdschriften, kranten (etc.) – is doorzoekbaar via

de online publiekscatalogus op de website van het SHCL en het HCL, en via worldcat.org. Iedere bezoeker kan na registratie een account aanmaken en publicaties inzien of lenen. Eind 2022 zijn er in WMS 88.706 items ontsloten, waarvan 17.656 voor het HCL. Dat zijn er 1.912 meer dan eind 2021 (86.794).

Grijze literatuur

Naast de invoer van de in 2022 verworven titels en binnengekomen tijdschriften werd ook gewerkt aan het selecteren en ontdebellen van de grijze literatuur en het beschrijven van de overblijvende publicaties. De grijze literatuur is een belangrijk speerpunt in de bibliotheekcollectie van het SHCL en direct gerelateerd aan de archiefcollecties. Het gaat om 37.027 brochures, rapporten en jaarverslagen afkomstig van bedrijven, verenigingen, stichtingen en personen. Ze waren tot op heden alleen vindbaar via een op Access gebaseerde database op de website van het SHCL. Het invoeren van de grijze literatuur in WMS kost relatief veel tijd, omdat een hoog aantal items nog niet in WMS bekend is. Voor deze items moeten nieuwe beschrijvingen worden gemaakt. Eind 2022 zijn er 3.785 items ingevoerd of na selectie afgevoerd.

Tijdschriften en almanakken

Nog eens 1.439 tijdschriften, almanakken en inventarissen van het HCL zijn opgenomen in het archiefsysteem Mais-Flexis en doorzoekbaar via onze website of archieven.nl. Ook de tijdschriften en almanakken zullen op termijn in WMS worden opgenomen.

Tijdschriftabonnementen

In 2022-2023 wordt het tijdschriftenbestand tegen het licht gehouden, ook gezien de ontwikkelingen op digitaal gebied. Welke tijdschriften en jaarboeken ontvangen wij en willen we in de toekomst blijven aanbieden, op papier, digitaal of via open access? Hoe kunnen we deze tijdschriften het beste aanbieden en hoe kan de administratie van het SHCL en HCL zo efficiënt mogelijk worden ingericht? Eind 2022 gaan we verder met 96 actieve abonnementen op historische en wetenschappelijke tijdschriften, zowel regionaal, landelijk als internationaal. Verdere actie volgt in 2023.

Digitalisering van de collectie - Metamorfoze

De digitalisering van periodieken en overige publicaties wordt voortgezet. De 38 tijdschriften, jaarboeken en adresboeken (74.946 pagina's) die in juni 2021 voor digitalisering binnen het project Metamorfoze door de Koninklijke Bibliotheek werden opgehaald zijn in 2022 retour gekomen. Zodra dit materiaal digitaal beschikbaar komt zullen links in onze bibliotheekcatalogus directe toegang geven tot de digitale exemplaren in Delpher, de nationale repository van gedigitaliseerde teksten uit Nederlandse kranten, boeken en tijdschriften. Deze koppeling is al gemaakt voor de 57 eerder gedigitaliseerde publicaties (335.921 pagina's).

Open Journals

In 2022 is besloten ons Jaarboek in Diamond Open Access te publiceren op Openjournals, het online platform van de KNAW voor wetenschappelijke, peer-reviewed tijdschriften. Hierdoor zullen de zichtbaarheid, vindbaarheid en doorzoekbaarheid van onze jaarboeken sterk verbeteren. Alle artikelen die vanaf 1955 zijn verschenen, zijn vanaf 2023 in pdf beschikbaar, OCR-doorzoekbaar en vindbaar met een unieke identificatiecode of Digital Object Identifier (DOI), waardoor de publicaties ook door online platformen als Google Scholar automatisch gevonden worden. De migratie van alle 328 artikelen is in 2022 voltooid dankzij onze bibliotheekmedewerkers Thea Brockbernd en Madeleine Volkers, onder leiding van Joris Roosen.

Bijzondere collectie: vlaggen en vaandels

Naast de archieven en bibliotheek beheert het SHCL een collectie vakbondsvaandels en -vlaggen. Eind 2021 omvatte de collectie 184 stuks; daarvan zijn negentig exemplaren na conservering overgedragen aan het Limburgs Museum te Venlo en zeventien aan het Discovery Museum in Kerkrade. In 2022 werden er zeven vlaggen toegevoegd aan de collectie. Het gaat om de vlaggen van het St Aloysius-Patronaat Meerssen - een gebatikte vlag van de gerenommeerde kunstschilder, keramist en industrieel ontwerper Edmond Bellefroid - en vlaggen van LKV Schinnen, de Room-Katholieke Jonge

Boeren St. Isidorus Ottersum, de Rooms-Katholieke Jonge Boeren Afferden, LLTB Well, LLTB Bergen en de RK Jonge Boeren afdeling Siebengewald.

De vlaggen en vaandels die bij het SHCL berusten worden beheerd door zelfstandig textielrestaurator Doortje Lucassen. Zij draagt zorg voor een verantwoorde opslag en documenteert de herkomst en de kunsthistorische waarde van de stukken. De vlaggen en vaandels van het SHCL zijn ontsloten in Mais-Flexis en digitaal raadpleegbaar op archieven.nl. Voorts wordt de collectie digitaal gepresenteerd op limburgsevaandels.nl. Hier kunnen ook verenigingen met hun drapo pronken zonder er afstand van te doen. De gegevens in deze database van het SHCL worden voortdurend aangevuld en verbeterd. Eind 2022 staan 1022 vlaggen en vaandels van 715 verschillende verenigingen in de database.

Vlag van het St. Aloysius Patronaat Meerssen, geschonken aan het SHCL door Annemieke Persoon. Foto: Celine Huits

Kennisontwikkeling

Het SHCL zet hoog in op kennisontwikkeling en stimuleert zijn medewerkers aan te sluiten bij relevante webinars, workshops en bijeenkomsten. We vinden

het belangrijk dat we bedreven raken in innovatieve gebruiksmogelijkheden van WMS en Mais-Flexis, Linked Data en andere technieken die zullen helpen onze collectie digitaal beter te ontsluiten en online beschikbaar te stellen.

Celine Huits volgde de opleiding online storytelling van eXpeditie Academy, een nieuwe praktijkschool waarin studenten leren een vertaalslag te maken van hun expertisegebied naar kwalitatieve online verhalen op het gebied van geschiedenis, archeologie en cultureel erfgoed.

Ook organiseerde zij, samen met Wouter Daemen, digitaal-erfgoed-coach voor de provincie Limburg, online kennissessies voor deelnemers aan en geïnteresseerden in de LimburgCollectie. De volgende kennissessies werden georganiseerd:

- 21 januari: Wikidataproject Universiteitsbibliotheek Maastricht
- 11 februari: eXpeditie Academy
- 22 april: Informatieplanner NDE
- 20 mei: Archiveren van sociale media
- 18 november: Artificial Intelligence voor de erfgoedsector

Externe dienstverlening

Rondleidingen en mini-exposities

Om connectie te maken met studenten, collega-erfgoedinstellingen en archiefvormers heeft het SHCL in 2022 meerdere rondleidingen gegeven en mini-exposities ingericht. Zo laten we zien wat we doen, wat we hebben en wat we voor anderen kunnen betekenen.

In 2022 hebben we ontvangen:

- 7 februari: studenten Arts & Heritage Studies, Universiteit Maastricht
- 14 februari: studenten Hogeschool Zuyd (twee rondleidingen die dag aan studenten 2^e en 3^e bachelor)
- 15 februari: studenten University College Maastricht
- 3 maart: Eric Titulaer, naar aanleiding van zijn vraag over het gebruik van beeldmateriaal uit de fotocollectie van de Sphinx voor zijn Booming Expo in het Eiffelgebouw

- 25 maart: met het oog op de inrichting van de Frontenpassage, Erwin Gerardu, adviseur communicatie gebiedsontwikkeling Belvédère Maastricht, Joes Minis, conservator Limburgse en Bijzondere Collectie van Centre Céramique, en Bart van den Boom, Independent exhibition designer & curator
- 16 mei: vanwege de organisatie van de viering van het 125-jarig jubileum van de LLTB, Renée Jenniskens, Henk Hermans, Karel Boonen en Peter Willekens
- 19 mei: ter voorbereiding op de maand van de geschiedenis, Serge Langeweg en Vivian van Slooten, Discovery Museum
- 2 juni: Anja Neskens, senior projectleider tentoonstellingen bij het Limburgs Museum
- 3 juni: Loek Radix, bestuurslid Stichting Behoud Mijnhistorie
- 22 juni: Marthe Donners, curator van de tentoonstelling Music in het Limburgs Museum, en Jos Meuwissen, co-auteur van het boek *Blaasmuziek in Limburg*
- 23 juni: Erik van der Doe en Miluska Dorgelo, Bureau Metamorfoze
- 21 juni: rondleiding medewerkers Studio Europa en familie Wellenstein
- 1 juli: studenten van eXpeditie Academy
- 13 juli: Joel Lammeretz, curator van de tentoonstelling Feest! in het Limburgs Museum
- 29 juli: Bas Boots, algemeen directeur LLTB, voor video-opnames als collectieambassadeur
- 5 september: rondleiding medewerkers Studio Europa en Sipke Brouwer
- 23 september: rondleiding studenten UM (MA Arts and Culture)
- 23 november: vanwege de gesprekken over de mogelijke overname van het ENCI-archief, Hans Reijnders, Maintenance Manager at ENCI Maastricht, Silvia Vinken, juriste ENCI en Jos van Wersch, woordvoerder Limburg Real Estate (LRE)

Archiefstukken en vaandel tentoongesteld in depot 3.69. Foto: Doortje Lucassen

V.l.n.r Erwin Gerardu, Joes Minis, Bart van den Boom, Frank Hovens en Doortje Lucassen bekijken tentoongestelde archiefstukken van bedrijven die waren gevestigd rondom de Frontenpassage. Foto: Andrea Peeters

Afhandeling van vragen

De afdeling collecties heeft weer tal van vragen via mail, post en telefoon beantwoord. Er is veel belangstelling voor het AZL-archief en het archief van de GGZ-instelling Vincent van Gogh. Bij het beantwoorden van deze vragen is het SHCL gebonden aan de privacywetgeving. Voor het archief van 'Vincent van Gogh' wordt enkel na toestemming van de geneesheer-directeur toegang verleend voor wetenschappelijk onderzoek, waarbij gegevens dusdanig geanonimiseerd moeten worden dat ze niet tot een persoon herleidbaar zijn. De persoonskaarten in het AZL-archief zijn enkel raadpleegbaar door oud-mijnwerkers en hun familieleden. Familieleden wordt gevraagd om een bewijs van overlijden van de mijnwerker en om een bewijs van direct familieverband.

Digitale dienstverlening

De archieven en collecties van het SHCL zijn toegankelijk via de algemene website archieven.nl en de websites shclimburg.nl en rhcl.nl. In 2022 werden 1.699.473 paginaweergaven geteld (2021: 2.581.345; 2020: 2.816.091; 2019: 1.784.213). Het aantal zoekacties op onze gezamenlijke website was afgelopen jaar 396.468 (2021: 458.964; 2020: 483.149; 2019: 419.257). De afzonderlijke archieftoegangen van het SHCL werden 93.290 keer bekeken (2021: 110.215; 2020: 128.583; 2019: 84.865). De algemene daling in 2022 komt vermoedelijk doordat bezoekers – na de coronajaren 2020 en 2021 – het hele jaar weer fysiek naar onze studiezaal konden komen voor informatie.

De bibliotheekcollectie van het SHCL en HCL – ingevoerd in WMS – is doorzoekbaar via onze website shclimburg.on.worldcat.org/discovery en de internationale link worldcat.org. In 2022 was het totaal aantal zoekopdrachten via Discovery 22.928 (2021: 24.987; 2020: 18.491).

Studiezaal

De studiezaal van het HCL en SHCL is geopend van dinsdag tot en met donderdag. Het totaal aantal bezoekers (SHCL en HCL) – geregistreerd via Mais-Flexis – nam in 2022 toe naar 1.094 (2021: 705; 2020: 764; 2019: 1465). Deze 1.094 mensen bezochten de studiezaal samen 2.446 keer (2021: 1.305; 2020: 1.665; 2019: 4.462).

Raadplegingen en uitleningen

In 2022 werden via Mais-Flexis 727 archiefstukken van het SHCL aangevraagd voor inzage (2021: 487; 2020: 622; 2019: 902). Daarnaast werden 8 archiefstukken van het SHCL handmatig per briefje aangevraagd (2021: 9). We zien herstel na de coronajaren.

Van de bibliotheekcollectie staat een deel in open opstelling in de studiezaal. Dit deel is vrij raadpleegbaar. Voor het inzien van materiaal uit het depot of het lenen van publicaties kan iedere bezoeker na registratie een account aanmaken. De bibliotheek heeft inmiddels 202 geregistreerde leners

(2021: 182). In 2022 werden via WMS 852 boeken uitgeleend of verlengd (2021: 732). Het aantal handmatige aanvragen per briefje was dit jaar 16 (2021: 32).

Samenwerking en digitalisering

- In samenwerking met de Stichting Behoud Mijnhistorie is de inventaris van het archief van de Willem-Sophia afgerond; met medewerking van COC-Limburg is het gelijknamige archief volledig ontsloten.
- Met Studio Europa Maastricht en HCL is een overeenkomst gesloten over de ontsluiting van het AWEPA-archief en enkele nalatenschappen van kopstukken van Europese samenwerking. Er wordt gewerkt aan de inventarissen.
- De bibliotheekcollectie is een samenwerkingsverband van SHCL en HCL.
- Voortvloeiend uit onze samenwerking met het Netwerk Digitaal Erfgoed, volgen onze collectiemedewerkers regelmatig cursussen en webinars over aspecten van digitalisering in de erfgoedsector.
- Metamorfoze, het nationale programma voor het behoud van het papieren erfgoed, heeft een projectsubsidie toegekend voor de digitalisering van grote delen van het Sphinx-archief.
- Onze collectiemedewerkers zijn nauw betrokken bij de uitbouw van LinkedOpenLimburg.

Publiek

Het SHCL is voortdurend actief om zijn collecties onder de aandacht van het publiek te brengen. Speciale aandacht gaat uit naar de website, de ruggengraat van onze externe communicatie, en de berichtgeving via sociale media.

Daarnaast zijn er publieksactiviteiten die het Centrum zelf organiseert of waarvoor ondersteuning wordt verleend.

DRAPO

- Tijdens het erfgoedweekend op 13 en 14 november 2021 liet het SHCL het grote publiek op verschillende plekken kennismaken met het project DRAPO. Door heel Limburg werden pop-up-tentoonstellingen ingericht. De expositie in het VVV-Maankwartier in Heerlen – in het gebouw van Heerlen Parkstad Experience – werd verlengd en was te zien tot en met de tweede week van mei 2022
- In het kader van het DRAPO-project zijn met het Discovery Centrum gesprekken gevoerd betreffende het inrichten van een grotere tentoonstelling over Limburgse vlaggen en vaandels
- Vanaf de eerste week van april tot begin juni konden klanten van Jumbo Kerkrade historische foto's van de stad sparen om in een bijbehorend verzamelalbum te plakken. In het album *Beleef historisch Kerkrade* is ruimte voor beeldmateriaal van het mijnverleden, Roda JC, het WMC, markante gebouwen, vastelaovend en allerlei evenementen. Ook is er een hoofdstuk gewijd aan de rijkdom van vlaggen en vaandels van talrijke Kerkraadse verenigingen. Het SHCL heeft dit educatieve project ondersteund met DRAPO-beeldmateriaal
- Voor ons Jaarboek van dit jaar schreven Joep Leerssen en Doortje Lucassen 'Diffuus erfgoed in kaart: het Drapo-project'
<https://doi.org/10.58484/ssegl.v67i13526>
- Er wordt nog steeds actief materiaal toegevoegd aan de database DRAPO. Eind 2022 hadden we 1022 vlaggen en vaandels van 715 verschillende verenigingen in de database verzameld

- Julian de Moor, student van Hogeschool Zuyd, Communication and Multimedia Design, heeft een educatief afstudeerproject rond DRAPO gemaakt
- CLARIAH, de nationale hub voor de ontwikkeling van digitale resources voor de geesteswetenschappen heeft een subsidie ter beschikking gesteld om de maatschappelijke impact van DRAPO te vergroten
- SHCL voert in samenwerking met Centre Céramique en OCLC, de leverancier van de software voor het bibliotheekbeheer, een pilot uit om de uitwisselbaarheid van metadata over vlaggen en de 'vlagvoerende' organisaties te vergemakkelijken

Zijactief en de Vroedvrouwenschool

Op dinsdagavond 15 maart bracht Andrea Peeters een bezoek aan ZijActief Schimmert en ging zij voor het publiek in gesprek met Annie Heuts, voormalige verloskundige te Meerssen. Annie startte in 1961 als achttienjarige met haar opleiding tot vroedvrouw aan de Vroedvrouwenschool te Heerlen. Vanaf 1966 tot 2008 bracht zij meer dan 9.000 baby's op de wereld en begeleidde zij ongeveer 14.000 bevallingen. Het interview en de presentatie met beelden uit de fotocollectie van de Vroedvrouwenschool die door het SHCL wordt beheerd brachten vele herinneringen boven en zorgden voor een geanimeerde avond.

Lezing Jan Lucassen

In 2022 organiseerde Bureau Europa een lezingenreeks over hoe nieuwe ontwikkelingen in de maatschappij en onze culturen verweven zijn met het ontwerp van onze steden. De eerste lezing van Jan Lucassen over de geschiedenis van de arbeid vond plaats op donderdag 17 maart op initiatief van en in samenwerking met Andrea Peeters en Doortje Lucassen van het SHCL. Historicus Jan Lucassen publiceerde in 2021 het boek *De wereld aan het werk*.

Presentatie inventaris Willem-Sophia

In 2022 is de inventaris van de mijn Willem-Sophia feestelijk gepresenteerd aan het publiek. Op zaterdag 14 mei organiseerde het SHCL in samenwerking met het Nederlands Mijnmuseum in Heerlen een personeelskaartendag. Oud-mijnwerkers die in de Willem-Sophia hebben gewerkt en nabestaanden kregen op deze dag de gelegenheid om hun eigen personeelskaarten of die van hun familieleden in te zien. Op zaterdag 28 mei werd de nieuwe inventaris zelf gepresenteerd, eveneens in het nieuwe Mijnmuseum. De eerste exemplaren werden in ontvangst genomen door Loek Radix namens de Stichting Behoud Mijnhistorie, oud-mijnwerker Huub Meyers en zijn kleinzoon, en voormalig directeur van het SHCL Ad Knotter. In zijn toespraak bij de presentatie liet Ad Knotter zijn licht schijnen over de inventarisatie en het archief. De middag werd verder gevuld met een lezing van Annet Schoot Uiterkamp over haar onderzoek naar politieke delinquenten die in de Willem-Sophia tewerkgesteld werden alsmede een causerie van Wiel Kusters. Een item over de inventaris en de presentatie – met interview van Celine Huits – was diezelfde avond te zien bij L1mburg Centraal van L1.

Celine Huits geïnterviewd door L1 in het Mijnmuseum over de presentatie van de inventaris van de mijn Willem-Sophia. Foto: Irene Schrier

Koningsdag in Maastricht

Ter gelegenheid van het bezoek van het koninklijk paar aan Maastricht presenteerde het SHCL een fotofilm over de speciale band tussen de vroedvrouwschool en de koninklijke familie. De film is gebaseerd op het archief, de bibliotheek en de fotocollectie van de vroedvrouwschool, onder beheer van het SHCL, en anticipeert op het 100-jarig bestaan van Hooghees in 2023. In 2023 is het een eeuw geleden dat de vroedvrouwschool verhuisde van de Akerstraat naar de Zandweg. Concept, tekst en beeldmateriaal voor de fotofilm werden aangeleverd door Andrea Peeters. De beeldbewerking lag in handen van onze stagiaire Luke van Gessel, student Communication and Multimedia Design van Hogeschool Zuyd. Vertelling Hiske Haenen, student Kunst, Cultuur en Erfgoed aan de Universiteit Maastricht. U kunt de film nog terugkijken op onze website.

Een tentoonstelling over de relaties tussen het Koninklijk Huis en de Limburgse mijnen in het VVV-Maankwartier in Heerlen, in samenwerking met het Nederlands Mijnmuseum, kon helaas niet doorgaan. Medewerkers van het Mijnmuseum werden volledig in beslag genomen door de voorbereidingen voor hun nieuwe onderkomen.

Symposium: Limburgse gezondheidstoestand

Op vrijdagmiddag 29 april organiseerde het SHCL in samenwerking met de Universiteit Maastricht een publieksevenement over trendbreuken in de Limburgse volksgezondheid. Al jaren ligt de gemiddelde levensverwachting in Zuid-Limburg lager dan in de rest van Nederland. Om deze achterstand te doen verdwijnen zijn er verscheidene initiatieven genomen om de gezondheidstoestand in Zuid-Limburg te verbeteren, met als eerste stap het GGD-onderzoek 'Op zoek naar de Limburg-factor'. Covid heeft laten zien hoe belangrijk de algehele gezondheidstoestand is voor de weerstand tegen pandemische infectieziekten. Wat zijn de oorzaken van de huidige gezondheidsachterstand? Zijn er parallellen te trekken tussen de gezondheid van het heden en verleden, en wat zijn juist de verschillen? Voorzitter van dit publieksevenement was prof. dr. Angélique Janssens, hoogleraar Historische Demografie aan de UM. De dag werd geopend door Anita Bastiaans,

wethouder WMO, Welzijn, Gezondheid en Diversiteit in Maastricht. Sprekers waren prof. dr. Christian Hoebe, hoogleraar Sociale Geneeskunde en Infectieziektebestrijding aan de Universiteit Maastricht en tevens Hoofd Infectieziektebestrijding GGD Zuid-Limburg; Mayra Murkens, promovenda Universiteit Maastricht/SHCL en prof. dr. ir. Maria Jansen, hoogleraar aan de UM en programmaleider van de Academische Werkplaats Publieke Gezondheid. Joris Roosen, hoofd onderzoek van het SHCL, ging in gesprek met Hugo Luijten – auteur, columnist en huishistoricus van L1 – over de vergelijking tussen de pest, de Spaanse griep en Corona in Limburg. De podcast die hiervan is gemaakt, is te beluisteren via <https://spotifyanchor-web.app.link/e/stcdQc7gSwb>.

The flyer is for a public event titled 'Trendbreuken in de Limburgse gezondheidstoestand, heden en verleden'. It features a black and white photograph of a nurse in a white uniform and cap attending to an elderly patient in a hospital bed. The text on the flyer includes the date and time '29.04.2022 13.30-17.00' and the location 'Sint Pieterstraat 7 6211 JM Maastricht'. It also mentions that experts will discuss trends in Limburg's health status. A QR code is provided for registration, and a website link is given for more information.

Sociaal Historisch Centrum voor Limburg
Maastricht University

Publieksevenement

Trendbreuken in de Limburgse gezondheidstoestand, heden en verleden

29.04.2022
13.30-17.00
Sint Pieterstraat 7
6211 JM Maastricht

Vanuit verschillende achtergronden zullen experts ingaan op trendbreuken in de Limburgse gezondheidstoestand in heden en verleden

Kijk op
<https://www.shclimburg.nl/publieksevenement>
voor het programma en meer informatie.

Aanmelden (vóór 27-04-2022) via
info-shcl@maastrichtuniversity.nl

Flyer van het publieksevenement Trendbreuken in de Limburgse gezondheidstoestand, heden en verleden

Maascongres

Op 29 juni, 30 juni en 1 juli vond het Maascongres plaats. Dit driedaags evenement wilde aan de hand van een aantal voorbeelden de relaties van de mens tot de Maas in Limburg, van de prehistorie tot heden, in kaart brengen, op zoek naar een nieuwe verhouding tussen mens en rivier. Er waren lezingen over het Noormannenleger, de handel op de Maas, historische

overstromingen, gedaantewisselingen van de rivier, omgang met archeologische vondsten, burgerparticipatie, rivierbeheer, en vele andere onderwerpen. Er waren excursies naar Maasband, Aldeneik, Elerweerd en Herbricht georganiseerd. Voor het Maascongres hebben zich 200 personen aangemeld. De presentaties van het congres zijn terug te kijken op onze website. Zo kan de presentatie van prof. Nico Randeraad en dr. Joris Roosen over rentmeesterschap langs de Maas in de achttiende en negentiende eeuw hier bekeken worden: <https://youtu.be/WegusnKsL-c>. Het SHCL organiseerde het Maascongres in samenwerking met de Nederlandse en Belgische provincies Limburg, Universiteit Maastricht, Regionaal Landschap Kempen en Maasland, Rivierpark Maasvallei, Koninklijk LGOG, Provinciaal Centrum Cultureel Erfgoed Belgisch Limburg, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Rijkswaterstaat, Universiteitsfonds SWOL, Stad Maaseik, en MACCH.

Jubileumweekend LLTB

Van 23 tot en met 25 september vierde de Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB) zijn 125-jarig jubileum tijdens een feestelijk weekend in het Openluchtmuseum Eynderhoof te Nederweert-Eind. De tentoonstelling over 125 jaar LLTB in het Openluchtmuseum toonde een selectie uit de LLTB-fotocollectie die door het SHCL wordt beheerd. Andrea Peeters en SHCL-vrijwilliger Peter de Vreede selecteerden voor deze gelegenheid twee fotoseries, een anonieme serie uit de jaren 1930 en een serie uit de jaren 1950, in opdracht van de LLTB gemaakt door de Roermondse fotograaf Koen Lenarts.

Het SHCL beheert sinds 2011 het rijke archief van de LLTB. De fotocollectie van de LLTB werd daar in 2014 aan toegevoegd. Inmiddels is Peter de Vreede, voorheen werkzaam bij het fotoarchief van dagblad *De Limburger* en vrijwilliger bij het SHCL, begonnen met het digitaliseren en beschrijven van deze foto's. Het gaat om circa 3.500 afdrukken in verschillende formaten en vierhonderd groot- en kleinbeeld negatieven. De fotocollectie van de LLTB was in november ook het onderwerp van de LimburgCollectie op de website en Facebookpagina van de Coöperatie Erfgoed Limburg.

Tentoonstelling tijdens het jubileumfeest van de LLTB met materiaal uit de fotocollectie van de LLTB. Foto: Andrea Peeters

Maand van de Geschiedenis – thema Rampen

Het nationale thema van de Maand van de Geschiedenis was dit jaar 'Wat een ramp!'. Het SHCL organiseerde verschillende activiteiten in samenwerking met het Koninklijk LGOG. Op 1 oktober vond in Hotel Voncken te Valkenburg de kick-off plaats. Centraal stonden twee paneldiscussies. In de eerste discussieronde bogen tafelgasten dr. Anique Hommels (Universiteit Maastricht), dr. Hans de Smet (Koninklijke Militaire School België) en prof. Ira Helsloot (Radboud Universiteit) zich onder leiding van moderator Joris Roosen over de vraag 'wat is een ramp?'. In de tweede ronde discussieerden de tafelgasten Marc Josten (Argos-TV/HUMAN/VPRO), Daan Prevoo (burgemeester Valkenburg aan de Geul) en prof. Frank van Vree (NIOD/Universiteit van Amsterdam) onder leiding van Ira Helsloot over de vraag 'welke rol spelen de media in de beeldvorming en de uitwerking van een ramp?'. In de pauze en na afloop van de tweede discussieronde zorgde René Haustermans voor de muzikale omlijsting passend bij het thema. De paneldiscussies kunnen als podcast beluisterd worden: <https://spotifyanchor-web.app.link/e/wCgs896gSwb> en <https://spotifyanchor-web.app.link/e/FChXf96gSwb>. In *De Limburger* verscheen ook een artikel over de kick-off.

Valkenburg worstelt jaar na watersnood met het begrip ramp: ‘Vroeger werd iets minder snel een ramp gevonden dan nu’

(vlnr) Joris Roosen van het Sociaal Historisch Centrum, Anique Hommels, Ira Helsloot en Hans de Smet. — © Johannes Timmermans

Annelies Hendrikx

Zaterdag 1 oktober 2022 om 20:34

Screenshot van een artikel op limburger.nl over de aftrap van de Maand van de Geschiedenis

Gedurende de hele maand oktober kwamen verschillende rampen uit de geschiedenis van Limburg aan bod. Op basis van een selectie van ‘Limburgse’ rampen heeft Frank Hovens een tiental korte verhalen geschreven die als basis dienden voor een aantal reportages van L1. Een tv-uitzending kwam tot stand in samenwerking met Natuurhistorisch Museum Maastricht. Zie ook <https://l1.nl/limburgse-rampen-centraal-tijdens-maand-van-de-geschiedenis-173538/>. Verder schreef Hovens twee verhalen voor onze website over overstromingen in Limburg en over de hulp vanuit Limburg bij de Watersnoodramp van 1953 in Zeeland, en werd hij voor de radio geïnterviewd bij de omroepen Bie Os en L1. Andrea Peeters heeft in samenwerking met Vivian van Slooten, medewerkster Collectie en Erfgoed Discovery Museum te Kerkrade, vier blogs verzorgd over mijnrampen en mijnveiligheid, toegespitst

op verhalen over de ramp in 1908 op de mijn Laura & Vereeniging in Eygelshoven, de ramp in 1955 op de mijn Willem-Sophia bij Spekholzerheide, het werk van de reddingsbrigades, en de Ondergrondse Vakschool (OVS). De teksten ten behoeve van de Facebookpagina (korte versie) en de website (uitgebreide versie) werden geschreven door Peter de Vreede. Tot slot werd door Justine Camps van het LGOG, in samenwerking met Bureau Europa en Museum Schuilen in Maastricht, een stadswandeling georganiseerd over het thema 'schuilen in Maastricht', met een accent op de Tweede Wereldoorlog en de Koude Oorlog. Een geplande discussiebijeenkomst met als centraal thema mijnschade is in overleg met de Provincie verplaatst naar 2023 met het oog op de verwachte nieuwe wettelijke regeling over de afhandeling van mijnschade. Wel zijn al in 2022 contacten gelegd en voorgesprekken gevoerd met verschillende experts op dit gebied. Het SHCL-dossier van de Maand van de Geschiedenis is terug te vinden op onze website.

Het SHCL en HCL waren donderdag 20 oktober gastheer voor het najaarsseminar van de Stichting Geschiedenis van de Overheidsfinanciën. Het thema van de bijeenkomst voor een twintigtal leden en belangstellenden was 'Vestingstad Maastricht', en werd toegelicht door vier sprekers. SHCL-fellow Eduard Dormans sprak over het aandeel van de stad Maastricht in de kosten van het garnizoen aan de hand van archiefmateriaal over de compagnieën van kapitein Herman Gottlob von Saltza uit het regiment van Heekeren 1670-1720. Een samenvatting is te lezen op de website van de Stichting.

Erfgoedweekend - COC

Het Erfgoedweekend van 12 en 13 november stond in het teken van het vijftigjarig jubileum van COC-Limburg en de presentatie van de inventaris van het archief van het COC in Café Rosé in Maastricht. Het weekend werd georganiseerd door Andrea Peeters, stagiair communicatie Eva Klinkenberg en voorzitter van COC-Limburg Jason Blok. We toonden de korte film 'Een Roze Revolutie: 50 Jaar Homo-emancipatie in Limburg, 1972-2022', een productie van Janine en Will Wilms met medewerking van medeoprichter en bestuurslid van het COC en vrijwilliger bij ons Centrum Jean Delhoofen. De inventaris werd aangeboden aan Gedeputeerde Geert Gabriëls en Jason Blok. Vier studenten

[illegible][illegible]

Toonzaal Bureau Europa - JEMA

Van 2 tot en met 4 december 2022 bracht Bureau Europa de voormalige Toonzaal van de Sphinxfabrieken tot leven met een keramiek- en glaswerkverkoop. Gedurende deze dagen presenteerde het SHCL bij Bureau Europa een kleine selectie uit het archief van de Maastrichtse aardewerkfabriek JEMA en Jef Roberts. Deze mini-expo werd samengesteld door Andrea Peeters en Peter de Vreede, en is het resultaat van de veiligstelling en selectie van het archiefmateriaal dat tot nu werd aangetroffen in het keramisch atelier van Jef Roberts aan de Fort Willemweg in Maastricht. Het SHCL werkt hiervoor sinds 2021 samen met Gerd Leers en Huub Brandts van Stichting Aardewerk Erfgoed Maastricht. Op zaterdag 3 december verscheen over dit project een paginagroot artikel van Vikkie Bartholomeus in *De Limburger* getiteld 'Schatgraven tussen zakjes Goudpoeder'.

Mini-expo van de JEMA tijdens een keramiek- en glaswerkverkoop in de Toonzaal van Bureau Europa.
Foto: Peter de Vreede

Website

In 2022 telden we 33.348 bezoeken aan onze website (2021: 37.794). Dat leverde 26.072 unieke bezoekers op (2021: 30.132) en 63.817 paginaweergaven (2021: 73.085). In 2022 hebben aan een totale update en

vernieuwing van onze website gewerkt. Deze zal in het eerste kwart van 2023 worden gelanceerd. Op de nieuwe website komen onze (digitale) collecties prominenter in beeld. Ook gaan we ons publiek via de website beter informeren over onze werkzaamheden op het gebied van archiefbewerking en toegankelijkheid. Onze SHCL-research fellows krijgen meer ruimte met een eigen pagina over hun onderzoek. Ook de pagina van het SHCL binnen de website van Maastricht University zal worden vernieuwd.

Sociale Media

Onze activiteiten op Facebook werden voortgezet. In 2022 is het aantal volgers op Facebook gestegen naar 4.523 (2021: 4.227). Er verschenen 171 berichten. Het bereik van deze berichten was 61.677. Dat betreft een daling van 32.5% in vergelijking met 2021 (97.161). Daarentegen zien we met 6.501 bezoeken aan onze Facebook-pagina een stijging van 55.4%. Het bericht met het beste bereik was dat van 29 juli over een ton dorstlessend bier met een foto uit het fotoalbum van brouwerij Marres in Maastricht. Dit bericht werd gezien door 13.304 mensen en kreeg 354 reacties, 39 opmerkingen en werd 17 keer gedeeld.

Personeel van brouwerij Marres in Maastricht. Uit het fotoalbum van brouwerij Marres, SHCL, DOC_0081

Om de bekendheid en ons netwerk te verbreden presenteert het SHCL zich sinds 2021 ook op LinkedIn. We sloten het eerste jaar af met 274 volgers. De stand eind 2022 is 469 volgers. Onze LinkedInpagina kende dit jaar 589 paginaweergaven, waarvan 253 unieke bezoekers. De gedeelde content leverde in totaal 1.022 reacties, 39 commentaren en 33 reposts op.

Ook YouTube is voor ons een nieuw medium. De resultaten eind 2022 waren 32 abonnees (2021: 9), 1.114 views en een totale kijktijd van 53.6 uur. De video met de meeste views was die van de Limburgs Verleden podcast-aflevering met Stefan Vrancken (288 views). De eerste activiteiten op Instagram leverde het SHCL 268 volgers op.

Podcast Limburg Verleden

Limburgs Verleden is een podcast van het Koninklijk LGOG en het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg. In deze podcast voeren we langere gesprekken over het Limburgse Verleden met auteurs, historici, mensen uit het werkveld en de cultuursector. De podcast werd via audiokanalen 318 keer beluisterd en via YouTube 579 keer bekeken. Zie <https://anchor.fm/limburgs-verleden>. In 2022 verschenen afleveringen 4 tot en met 10:

- Aflevering 4 (mei 2022): in gesprek met schrijver, columnist en huishistoricus van L1 Hugo Luijten. Hij was op 29 april te gast op het publieksevenement Trendbreuken in de Limburgse gezondheidstoestand.
- Aflevering 5 (juni 2022): promovenda Judith Van Puyvelde en Joris Roosen in gesprek met het creatieve duo achter *Art Shoe Mafia* Carlo Meulenhoff en Ward Schoonbrood. *Art Shoe Mafia* is een modemerken dat zich specialiseert in het maken van kunstzinnige herenschoenen. In 2019 brachten zij, in samenwerking met het SHCL, het gemeentearchief Roermond en het Cuypershuis te Roermond, een collectie schoenen uit met daarop schetsen uit het archief van het glas-in-lood atelier van Frans Nicolas. In deze podcast staan we stil bij de manier waarop Limburgs erfgoed gebruikt kan worden in een hedendaagse context.
- Aflevering 6 (juli 2022): in gesprek met Stefan Vrancken. Naast zijn functie als toegevoegd notaris, onderzoekt hij als professioneel genealoog familiegeschiedenissen, beheert hij de populaire facebookpagina Historia

Traiecti ad Mosam, is hij donateur van het SHCL, lid van het Koninklijk LGOG en daarenboven ook nog eens bestuurslid van de vriendenstichting van het Historisch Centrum Limburg. In deze podcast staan we stil bij Stefans werk als genealoog, zijn passie voor geschiedenis en de projecten die hij in de toekomst graag zou uitwerken.

- Aflevering 7 en 8 (oktober 2022): Op zaterdag 1 oktober vond het kick-off evenement voor de Maand van de Geschiedenis 2022 plaats (zie hierboven). Deze afleveringen zijn de neerslag van de twee tafelgesprekken die toen plaatsvonden over de vragen 'Wat is een ramp' en 'Wat is de rol van de media in de beeldvorming over en de uitwerking van rampen'.
- Aflevering 9 (november 2022): in gesprek met Manuel Stoffers. Hij is als docent en onderzoeker verbonden aan de Universiteit Maastricht en bestudeert de geschiedenis van de wielercultuur in Nederland, met een bijzondere focus op Limburg. Hij schreef hierover diverse publicaties, zowel in regionale als internationale geschiedkundige tijdschriften.
- Aflevering 10 (december 2022): een gesprek met historicus, erfgoedconservator en muzikant Chris Dols (Radboud Universiteit Nijmegen) naar aanleiding van zijn crossmediale geschiedenisproject 'Veurvaajers'.

Voorts in de media

Gedurende het jaar is ook via de media aandacht besteed aan activiteiten van ons Centrum:

- *De Limburger*, 4 mei, 'AZL-personeelskaartendag' op zondag 14 mei in Nederlands Mijnmuseum'
- *De Limburger*, 1 oktober, 'Valkenburg worstelt jaar na watersnood met het begrip ramp: 'Vroeger werd iets minder snel een ramp gevonden dan nu' door Annelies Hendriks;
- *Observant*, 17 oktober, 'Collaborateurs werkten tegen goed salaris in Limburgse steenkolenmijnen', door Maurice Timmermans;
- *De Limburger*, 11 november, 'Archief 50 jaar COC tot leven gewekt' door Meyke Houben

- NH Nieuws, 22 november 2022, 'FNV vindt 9.500 banen bij Tata Steel belangrijker dan de gezondheid van 2,5 miljoen mensen' door Fred Segaar en Thomas Jak (zie: <https://www.nhnieuws.nl/nieuws/310521/fnv-vindt-9500-banen-bij-tata-steel-belangrijker-dan-de-gezondheid-van-25-miljoen-mensen>).
- *De Limburger*, 2 december, 'Papieren parels voor de kilometers Limburgse archieven: schatgraven in het kippenhok of tussen zakjes goudpoeder' door Vikkie Bartholomeus.
- *De Limburger*, 29 december, 'Expositie over homo-acceptatie: 'Het potenrammen van toen is het gay bashen van nu' door Vikkie Bartholomeus.

Samenwerking en digitalisering

- Samen met Nederlands- en Belgisch-Limburgse organisaties heeft het SHCL het bijzondere publiekscongres rond de geschiedenis van de Maas georganiseerd.
- In het kader van DRAPO zijn provinciebreed publieksevenementen georganiseerd, veelal in samenwerking met lokale (erfgoed)organisaties.
- In het kader van de jaarlijkse Maand van de Geschiedenis hebben SHCL en LGOG gezamenlijk een programma opgezet rond het thema 'Wat een ramp'. In samenwerking met L1-radio zijn enkele uitzendingen rond dit thema gemaakt.
- Op de sociale media is het SHCL actief met erfgoedpromotie bezig, individueel en in samenhang met publiekscampagnes van de Coöperatie Erfgoed Limburg.
- De podcastreeks 'Limburgs Verleden' is met zeven nieuwe afleveringen verrijkt.

Onderzoek

In 2022 heeft het SHCL belangrijke stappen ondernomen om zijn onderzoeksambities te realiseren. Allereerst werd aan de nieuwe onderzoekslijn rond de ‘Sociale geschiedenis van het landschap’ invulling gegeven door drie projecten binnen dit overkoepelende thema vorm te geven. Een eerste project betreft het boekproject met uitgeverij WBooks *Atlas van de Geul* dat directeur Randeraad in samenwerking met medewerker Frank Hovens heeft aangevat. Als tweede is er het onderzoek naar de sociale implicaties van oeverbescherming langs de Maas van de zeventiende tot en met de twintigste eeuw, dat door Roosen en Randeraad uitgevoerd wordt. Een laatste project betreft het onderzoek van Randeraad naar de Keizersweg, als vervolg op zijn oratie.

Een andere belangrijke stap betreft de migratie van het SHCL-jaarboek naar het online Openjournals platform van de KNAW. Deze migratie werd in december 2022 voltooid. Zowel de reeds verschenen edities als de toekomstige jaargangen zijn voortaan online beschikbaar in Diamond Open Access. De toegankelijkheid, vindbaarheid en raadpleegbaarheid van het jaarboek wordt hierdoor sterk verbeterd. Ook werkte het SHCL aan de uitbreiding van zijn wetenschappelijke gemeenschap door het aanstellen van nieuwe SHCL-research-fellows en het organiseren van onderzoeksdagen, waarop zij hun onderzoeksactiviteiten konden presenteren. In april en november vonden zulke bijeenkomsten plaats. Op deze onderzoeksdagen werden tevens historici van andere instellingen uitgenodigd om het netwerk van het SHCL verder te verbreden. Ook op de vernieuwde SHCL-website, ‘achter de schermen’ grotendeels voltooid in 2022, kreeg onderzoek een prominentere plaats dan voorheen. Zo werden er individuele profielpagina’s ingericht voor alle research fellows, kwam er meer aandacht voor het onderzoek van de promovendi en is er een overzicht gemaakt van de interne onderzoeksprojecten van medewerkers van het SHCL.

Zoals ieder jaar werd in het najaar een nieuwe editie van het SHCL-jaarboek (Studies over de Sociaaleconomische Geschiedenis van Limburg/SSEGL) gepubliceerd. Het jaarboek bevat bijdragen die kaderen

binnen het brede werkveld van het SHCL. Met *‘De keizersweg, een sociale geschiedenis’* werd voor de derde keer in de geschiedenis van het jaarboek de inaugurale rede van een SHCL-directeur als artikel gepubliceerd. Het nieuwe onderzoeksveld van prof. dr. Nico Randeraad over de *‘Sociale geschiedenis van het landschap’* kreeg hiermee een passende start. Naast deze nieuwe onderzoektak was er in het jaarboek 2022 aandacht voor thema’s waarop het SHCL zich vanuit zijn doelstelling toelegt. Het artikel van Eddy de Beaumont legt een weinig bekende passage uit de ondernemingsgeschiedenis van Petrus Regout bloot. De bijdrage van Mayra Murkens en Thijs van Vugt analyseert, in een ruimtelijk perspectief, het belang van sociaaleconomische status voor de cholera-uitbraak in 1866 te Maastricht. Antoine Jacobs beschrijft de opkomst en neergang van de Franciscus Xaveriusvereniging in Sittard. De bijdragen van Joep Leerssen, Doortje Lucassen en Judith van Puyvelde richten zich op de rijke archiefcollecties van het SHCL. Het artikel van Leerssen en Lucassen beschrijft het unieke *‘citizen science’* project DRAPO, terwijl de bijdrage van Van Puyvelde een licht werpt op het archiefbeheer van de collectie van Glasatelier Flos. Het Jaarboek is op een passende locatie – in een café aan de Rijksweg N78 – gepresenteerd, waarvan een korte video is gemaakt, die via websites en sociale media is verspreid.

Gelieerde leerstoelen

Sinds 1983 is de functie van directeur van het SHCL verbonden met een leerstoel aan de Universiteit Maastricht. Sinds 2020 bekleedt prof. dr. Nico Randeraad deze positie, met als titel *‘Vergelijkende regionale geschiedenis, in het bijzonder van Limburg en aangrenzende regio’s’*. De leerstoel is ingesteld in samenwerking met de Faculteit der Cultuur- en Maatschappijwetenschappen.

Van 1 april 2015 tot 1 juli 2022 was prof. dr. Angélique Janssens aan het SHCL verbonden vanuit de bijzondere leerstoel *‘Historische demografie, in het bijzonder met betrekking tot Gender en Arbeid’*, ingesteld door het Unger-Van Brero Fonds en de Faculteit der Cultuur- en Maatschappijwetenschappen.

Sinds 1 september 2019 bekleedt prof. dr. Joep Leerssen de bijzondere leerstoel *‘Limburg en Europe’*, die is ingesteld in samenwerking met de onderzoeksgroep *‘Maastricht, Working on Europe’* van de UM. Leerssen is

coördinator van het DRAPO-project en adviseur van het SHCL-bestuur. Hij heeft diverse modelleringen in Nodegoat gemaakt die op termijn in LinkedOpenLimburg overgenomen kunnen worden.

Onderzoekers

In juni 2021 startte Afra de Mars haar onderzoek naar de Domaniale Mijn in Kerkrade. De voorlopige titel van haar project luidt: 'A Mining Landscape without Borders. The Domaniale Mijn (Kerkrade) and its Surrounding Environment and Communities, ca. 1700-present'. Zij presenteerde de voortgang van haar onderzoek op de ESTER Research Design Course bijeenkomst in Lund, Zweden (23-26 oktober 2022).

Judith Van Puyvelde begon in 2022 aan het derde jaar van haar promotietraject met betrekking tot de geschiedenis van het glazeniersatelier F. Nicolas en zonen. Uitgangspunt van haar onderzoek is het Nicolas-archief. De titel van haar project luidt: 'The Atelier Glasschilderkunst F. Nicolas en Zonen in Roermond (1855-1968) and the Revival of Stained Glass Production in Western Europe in the 19th and 20th Century'. Voor het SHCL-Jaarboek 2022 schreef ze een artikel over het archief van Glasatelier Flos.

Mayra Murkens beëindigde in 2022 haar promotietraject onder supervisie van prof. Angélique Janssens en dr. Willibrord Rutten. Het project heeft als titel: 'Escaping bad health and early death. Inequalities and time lags in the Maastricht health transition, 1864-1955'. Op 29 april vond, in het kader van dit onderzoeksproject, een publieksevenement plaats genaamd 'Trendbreuken in de Limburgse gezondheidstoestand, heden en verleden'. Op 31 januari 2023 verdedigde Murkens met succes haar proefschrift.

Naast het verlenen van onderzoeksfaciliteiten aan deze groep promovendi en andere onderzoekers, organiseert het SHCL een halfjaarlijkse bijeenkomst voor een groep (onbezoldigde) research fellows die op het onderzoeksgebied van het SHCL werkzaam zijn. In 2022 waren dit:

- Lucie Bastiaens MA is promovenda bij de afdeling medische geschiedenis van het Maastricht UMC+ (promotor is prof. em. dr. Eddy Houwaart). Zij zit in de afrondende fase van haar promotieonderzoek, dat richt zich op de

geschiedenis van openbare gezondheidszorg in de regio Maastricht in de periode 1890-1940.

- Dr. Toon Bosch werkt aan het onderzoeksproject 'Een vergeten rivier? Limburg, Nederland en de catastrofale Maas van de negentiende eeuw tot nu'. Hij verricht historisch onderzoek naar de relatie tussen mens, land en water; politiek en infrastructuur; en naar de geschiedenis van het nationalisme. Ook is hij geïnteresseerd in waterstaatsgeschiedenis, rampengeschiedenis en stadsgeschiedenis/provinciegeschiedenis van Gelderland. Hij trad in 2022 toe als research fellow.
- Drs. Caspar Cillekens doet historisch onderzoek naar het personeelsbeleid van Sphinx-Céramique in de twintigste eeuw en heeft hierover al verschillende artikelen in het SHCL-Jaarboek gepubliceerd.
- Dr. Chris Dols is als conservator Radboud Erfgoed en lid van de Radboud Jonge Akademie verbonden aan de Nijmeegse universiteit. Daarnaast is hij redactievoorzitter van de *Publications*, het jaarboek van het LGOG, adviseur van het Provinciaal Bestuur en voorzitter van de Werkgroep Herijking Historische Canon van Limburg bij het LGOG. Op dit moment werkt Chris aan het onderzoeksproject 'Tussen hemel en aarde. Sociaal-religieuze dynamiek in Limburg na 1945'. Verder is hij geïnteresseerd in sociaal-religieuze geschiedenis in de moderne tijd, moderne cultuurgeschiedenis, regionale geschiedenis, kennisproductie- en disseminatie, discoursanalyse, en erfgoed en erfgoedbeleid. Hij trad in 2022 toe als research fellow.
- Dr. Eduard Dormans is bezig met een dataverzameling uit de ontvangersrekeningen van de Staten van Valkenburg (Staatse en Spaanse 'partage'). Doel van het onderzoek is inzicht te krijgen in de oorlogslasten van de Landen van Overmaze tussen 1670 en 1730 en de manier waarop deze gefinancierd werden. De uitgangshypothese is dat hierbij vooral allerlei kredietinstrumenten een belangrijke rol speelden. De werktitel van dit project is daarom 'Crijgh en Crediet'.
- Dr. P.J. Knegtmans schrijft een biografie over de Maastrichtse industrieel Petrus Regout. Verder heeft hij interesse in de geschiedenis van de Universiteit van Amsterdam en haar voorloper, het Athenaeum Illustre, het studentenleven, de medische faculteit in Maastricht, het socialisme in

Nederland, de bezettingsjaren, de stad Amsterdam en de biografie van de farmacoloog professor Ernst Laqueur, een van de oprichters van het farmaceutisch bedrijf Organon.

- Jeroen Reyniers MA is als promovendus verbonden aan het Belgische interdisciplinaire project: PaReS - Painted Relic Shrines in Situ, een studie van de materialen, technieken, functies and gebruiken van beschilderde reliekschrijnen. Hij verricht onderzoek naar de ontstaansgeschiedenis, het gebruik en de functie van houten beschilderde reliekschrijnen vóór 1566 in Belgische kerken. Hij trad in 2022 toe als research fellow.
- Drs. Jos Schatorjé is als buitenpromovendus bezig met een onderzoek naar Venlo en Faber tussen de jaren 1543 en 1586. Zijn onderzoeksinteresse gaat uit naar politieke cultuur, religie en het Gelderse Overkwartier in de zestiende eeuw. Hij trad in 2022 toe als research fellow.
- Dr. Annet Schoot Uiterkamp verrichtte als buitenpromovenda onderzoek naar de tewerkstelling van politieke delinquenten in de Nederlandse mijnen na de Tweede Wereldoorlog. Op 12 oktober 2022 verdedigde zij met succes haar proefschrift '*Kolen en kampen. Tewerkstelling van politieke delinquenten in Nederlandse steenkolenmijnen, 1945 -1958*'. Haar promotor was prof. em. dr. Ad Knotter; dr. Willibrord Rutten trad op als co-promotor.

Dr. Annet Schoot Uiterkamp krijgt haar bul overhandigd door promotor prof. em. dr. Ad Knotter. 12 oktober 2022, fotograaf onbekend.

- Dr. Thijs van Vugt is gespecialiseerd in de toepassing van GIS-technieken in lokaal en regionaal historisch onderzoek. Hij heeft in 1922 voor diverse collega-onderzoekers ArcGIS-kaarten gemaakt. Samen met Mayra Murkens is een GIS-analyse van de verspreiding van cholera in Maastricht in 1866 gemaakt. Het artikel daarover is afgerond, nader geredigeerd en gepubliceerd in het jaarboek 2022 van het SHCL onder de *titel Een toplocatie aan het water? Een ruimtelijke analyse van de invloed van sociaaleconomische status en woonplaats op de verspreiding van en sterfte door cholera in Maastricht tijdens het epidemiejaar 1866*. Er is inmiddels contact opgenomen met HISGIS in Leeuwarden om de data op hun website bij de (digitaal beschikbare) eerste kadasterkaart van Maastricht uit 1842 te plaatsen. Daarnaast heeft hij een goed bezochte cursus uitgewerkt en uitgevoerd (in een vijftal bijeenkomsten in november 2022 en januari 2023) over het maken van digitale kaarten in QGIS.
- Dr. Annemieke Klijn doet op dit moment onderzoek naar de geschiedenis van de Universiteit Maastricht. Verder werkt ze samen met dr. Jos Perry aan een biografie van Coen van Emde Boas (1904-1981). Zij is geïnteresseerd in sociale geschiedenis, geschiedenis van de psychiatrie, universiteitsgeschiedenis, Oral History, en intergenerationeel feminisme. Zij trad in 2022 toe als research fellow.
- Dr. Willibrord Rutten is het voormalig Hoofd Onderzoek van het SHCL. Zijn onderzoek focust voornamelijk op historische demografie, medische geschiedenis en mijnbouwgeschiedenis in de negentiende en twintigste eeuw. Tot januari 2023 was hij als co-promotor betrokken bij het onderzoek van Mayra Murkens. Hij trad in 2022 toe als research fellow.

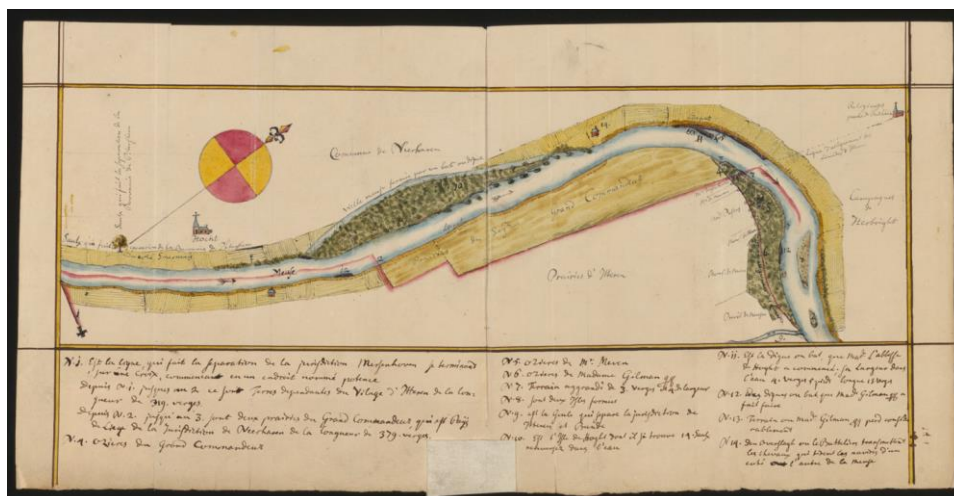
Sociale geschiedenis van het landschap

In de loop van het jaar zijn enkele aspecten van het onderzoekszwaartepunt ‘sociale geschiedenis van het landschap’ uitgewerkt.

Ten eerste zal, in samenwerking met WBooks, het SHCL in 2024 een boek uitgeven over de geschiedenis van de Geul. De *Atlas van de Geul* laat aan de hand van kaarten en ander beeldmateriaal zien hoe het Geuldal door de eeuwen heen vorm heeft gekregen. Natuur en mens zijn hier tot op de dag van

vandaag in continue interactie. Wij doen onderzoek in binnen- en buitenlandse archiefbewaarplaatsen, en beperken ons niet tot geschreven bronnen, maar richten ons nadrukkelijk ook op beeldmateriaal. Hierbij nemen, naast prenten en foto's, kaarten een prominente plaats in. Dat kunnen gedrukte kaarten zijn, maar ook manuscriptkaarten ('figuratieve kaarten') die dikwijls binnen een specifieke, vaak juridische context zijn gemaakt. Het boek richt zich op een breed publiek, maar wil ook een inspiratiebron zijn voor beleidsmakers op het gebied van landschap en ruimtelijke inrichting, en voor terreinbeheerders als Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Limburgs Landschap.

Ten tweede: het hierboven genoemde Maascongres heeft laten zien dat er grote lacunes bestaan in de studie van de moderne geschiedenis van de Maas. Het is merkwaardig dat er een historiografisch gat gaapt tussen de archeologie en de twintigste eeuw, zeker wat betreft onderzoek naar de Limburgse Maas, behalve tot op zekere hoogte binnen lokale historische verenigingen. De Maas heeft nog niet haar 'landschapsbiografie' zoals bijvoorbeeld de Rijn of de Nijl. Een lacune betreft het onderhoud van de oeverbescherming en het landgebruik langs de rivier. Dit onderzoek is niet alleen historisch-geografisch van aard, maar draagt tevens bij aan de kennis van de sociale organisatie van de gemeenschappen langs de Maas. Randerad en Roosen hebben een start gemaakt met deze studie en de eerste resultaten gepresenteerd op het Maascongres en tijdens een internationale workshop in Lyon. We hebben het begrip 'rentmeesterschap' ('stewardship') naar voren geschoven en bekeken hoe dit in verschillende territoriale en bestuurlijke constellaties vorm heeft gekregen.

De Maas tussen Neerharen en Itteren, achttiende-eeuwse 'carte figurative', NL-HaNA_4.VTH_720

Ten derde: de 'Keizersweg' is, net als de 'Napoleonsbaan', de naam die delen van de Route Impériale no. 3 in de Limburgse volksmond hebben gekregen. De aanbouw van deze Grande Route begon in 1812 en maakte deel uit van een uitgebreid wegennet, waarmee Napoleon alle uithoeken van zijn keizerrijk wilde verbinden. No. 3 was bedoeld als snelle verbindingsweg tussen Parijs en Hamburg. Het Limburgse stuk loopt tussen Maastricht en Venlo links van de Maas, en dus ten dele over wat nu Belgisch grondgebied is. Randraad is bezig met een publieksboek over de geschiedenis van (een deel van) deze weg.

Samenwerking en digitalisering

- Het SHCL en de Universiteit Maastricht werken nauw samen op het gebied van onderzoek, onderwijs, digitalisering, en de begeleiding van PhD-onderzoekers.
- Aan het SHCL zijn drie academische leerstoelen van de Universiteit Maastricht gelieerd.
- De groep SHCL-onderzoeksfellows is aanzienlijk uitgebreid, waardoor het Centrum zijn rol als expertise-hub voor onderzoek over Limburg beter kan vervullen.
- Voor verschillende onderzoeksprojecten maakt het SHCL gebruik van het software platform *Nodegoat*, dat draait op een server van de Universiteit Maastricht.
- Het SHCL-Jaarboek is toegevoegd aan openjournals.nl, het nationale platform voor open access wetenschappelijke tijdschriften.
- Het SHCL creëert erfgoed datasets voor het nieuwe dataregister van NDE.

Organisatie en personeel

Bestuur en raad van advies

De namen van de leden van het bestuur en de raad van advies van het SHCL staan vermeld in bijlagen 1 en 2. In november nam drs. Jos Kievits na negen jaar afscheid, waarvan de laatste twee als voorzitter. Hij werd opgevolgd door prof.em dr. Ernst Homburg die het voorzitterschap op zich nam. Dr. Pien Versteegh is vicevoorzitter geworden. Het bestuur werkt in overeenstemming met de regels van *Cultural Governance*. Het bestuur kwam vijf keer bijeen, soms via Zoom. De raad van advies kon één keer fysiek aansluiten. Drs. Theo Bovens en dr. Jo Wachelder zijn tot de Raad van Advies toegetreden.

Personeel

Frank Hovens heeft per 1 januari een vaste aanstelling gekregen (0.6 fte). Celine Huits (1.0 fte) en Bruno Bours (0.6 fte, vanaf 1 juni 0.4 fte) kregen opnieuw een jaarcontract. Jan Hornix (0.2 fte) bleef in dienst tot 1 juli. De functie van Ingrid Frints werd tijdelijk uitgebreid tot 0.5 fte. Eva-Britt Rongen is vanaf 1 september tot eind december voor 0.2 fte in dienst geweest als receptioniste.

Personeelsbeleid

Statutair is vastgelegd dat het personeel wordt bezoldigd volgens de bij de Provincie Limburg geldende regelingen. De medezeggenschap is geregeld via een gekozen Personeelsvertegenwoordiging (PVT). In 2022 heeft geen formele personeelsvergadering plaatsgehad. De jaarlijkse functioneringsgesprekken door de directeur met alle personeelsleden vonden plaats in het voor- en najaar. Om het onderling contact tijdens het thuiswerken niet te verliezen is er een WhatsApp groep in het leven geroepen, die ook na het opheffen van de coronamaatregelen actief is gebleven. Het personeel wordt middels een 'Tuinkamerverslag' geregeld op de hoogte gehouden van gebeurtenissen en ontwikkelingen die voor het SHCL van belang zijn.

Vrijwilligers

Het werk van het SHCL leent zich bij uitstek voor ondersteuning door vrijwilligers. Als zodanig waren in 2021 vijf personen werkzaam: Jean Delhoofen, Doortje Lucassen, Carla Feron-Jansen, Janine Wilms, Peter de Vreede, Kate Heuts en Arie Portheine. Laatstgenoemde heeft eind 2022 afscheid genomen.

Externe contacten

Samenwerking met andere historische en erfgoedinstellingen in Limburg kreeg extra impuls vanuit de Coöperatie Erfgoed Limburg. Het SHCL ondersteunt de werkzaamheden van de CEL niet alleen inhoudelijk (in verschillende werkgroepen) maar ook in de vorm van ambtelijke ondersteuning door Marjo Konings (0.1 fte). De directeur van het SHCL is lid van het bestuur van de CEL, met de portefeuille digitalisering, en leidt het kernteam van het LinkedOpenLimburg project. Hij is ook lid van de stuurgroep van het Maastricht Centre for Arts and Culture, Conservation and Heritage (MACCH), het interdisciplinaire onderzoekscentrum op het gebied van erfgoed en kunst. Het SHCL onderhoudt bijzondere betrekkingen met de Faculteit der Cultuur- en Maatschappijwetenschappen (FASoS) van de Universiteit Maastricht, Historisch Centrum Limburg (HCL), de Academie Verloskunde Maastricht (AVM), Hogeschool Zuyd, Koninklijke Bibliotheek (KB), Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis (IISG) en AMSAB (Gent). De directeurs van kerninstellingen van de zogeheten LimburgCollectie hebben zich verenigd in een regiegroep. Naast de directeur van het SHCL hebben hierin zitting de directeurs van HCL, Universiteitsbibliotheek UM, Centre Céramique, LGOG en Limburgs Museum.

Bijlage 1

Samenstelling van het bestuur per 31-12

Prof. em. dr. E. (Ernst) Homburg (1952), voorzitter (sinds 2022).

Nevenfuncties: adviseur Stichting Historie der Techniek, Eindhoven; voorzitter commissie Nationaal Chemisch Erfgoed; lid redactie Jaarboek van het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg; lid redactie van de *Publications*, het jaarboek van het LGOG.

Dr. A.P. (Pien) Versteegh (1959), vicevoorzitter (sinds 2022). Eigenaar Versteegh Management Coaching en Advies. Nevenfuncties: lid raad van toezicht Stichting ATOS; Executive Director Polish American Historical Association, lid raad van toezicht Stichting Alterius.

R.I.L. (Ruud) Bollen MBA (1960), penningmeester (sinds 2015). Directeur Finance Universiteit Maastricht.

Prof. dr. M.J. (Marianne) Nieuwenhuijze (1959), lid (sinds 2017). Lector Midwifery, Academie Verloskunde Maastricht, Zuyd Hogeschool en Hoogleraar Midwifery/Fysiologische Verloskunde, CAPHRI, Universiteit Maastricht.

Vacature: hierin is per 18-01-2023 voorzien middels de benoeming van B. (Bas) Boots MBA, algemeen directeur LLTB

Samenstelling van de Raad van Advies per 31-12

Erelid en voorzitter: Dr. mr. H.J.J.M. (Hein) van der Bruggen (sinds 1987)

B.J.F.M. (Nardie) Berden-Van Lier MMO (sinds 2017)

Prof. dr. L. (Leo) Lucassen (sinds 2020)

Prof. dr. M.L.J.C. (Marlou) Schrover (sinds 2020)

Dr. J.J. (Jan) Schrijen (sinds 2021)

Drs. T.J.F.M (Theo) Bovens (sinds 2022)

Dr. J.C.M. (Jo) Wachelder (sinds 2022)

De leden van bestuur en raad van advies oefenen hun mandaat onbezoldigd uit.

Bijlage 2

Organisatie en personeelssamenstelling

Adres: Sint Pieterstraat 7, 6211 JM Maastricht

Tel. 043-3284191

E-mail: info@shclimburg.nl

Website: www.shclimburg.nl

Facebook: www.facebook.com/shclimburg

Instagram: <https://www.instagram.com/shclimburg/>

Linkedin: <https://nl.linkedin.com/company/sociaal-historisch-centrum-voor-limburg-shcl>

Spotify: <https://spotifyanchor-web.app.link/e/xGtXvg1VZxb>

De werkzaamheden van het SHCL zijn verdeeld over drie afdelingen en een secretariaat. De afdelingen zijn Collecties, Publiek en Onderzoek. De meeste personeelsleden, zowel de vaste staf als de tijdelijke medewerkers, zijn actief in tenminste twee afdelingen. Grosso modo is de fte-verdeling over de afdelingen als volgt: Secretariaat (en Receptie) 1.3 fte, Collecties 5.9 fte, Publiek 2.6 fte, Onderzoek 1.6 fte.

Personeelssamenstelling per 31-12:

In vaste dienst:

B. (Bruno) Bours (0.4 fte)

T.A.G. (Thea) Brockbernd-Wijts (0.5 fte)

I.J.L. (Ingrid) Frints (0.5 fte)

drs. F.E.R. (Frank) Hovens (0.6 fte)

C.M.R. (Celine) Huits MSc (1.0 fte)

drs. J.M.R.H. (Marjo) Konings (0.5 fte)

E.M. (Ella) Muyres-Schilder (0.6 fte)

A.M.Th. (Andrea) Peeters (1.0 fte)

prof. dr. N. (Nico) Randeraad (0.8 fte)

dr. J. (Joris) Roosen (0.8 fte)

L.C.C.M. (Ludo) Royakkers (1.0 fte)

dr. I. (Irene) Schrier (1.0 fte)

S.M.P.J. (Susanne) Souren (0.6 fte)

M.H.H.E. (Madeleine) Volkers-Geuskens (0.5 fte)

In tijdelijke dienst: J.F. (Jan) Hornix (0.2 fte) tot 1 juli, E.B.J.P. (Eva-Britt) Rongen (0.2 fte), van 1 september tot en met 31 december

Vrijwilligers: J.W.M. (Jean) Delhoofen, C.P.A. (Carla) Feron-Jansen, D.C.C. (Doortje) Lucassen, A.P. (Arie) Portheine, P.H.A. (Peter) de Vreede, J.P.D. (Janine) Wilms

Leerstoelen verbonden aan / geaffilieerd met SHCL

- ‘Vergelijkende regionale geschiedenis, in het bijzonder van Limburg en aangrenzende regio’s’ (prof. dr. Nico Randeraad)
- ‘Limburg en Europa’ (prof. dr. Joep Leerssen)
- ‘Historische demografie in het bijzonder met betrekking tot gender en arbeid’, ingesteld door het Unger - Van Brero Fonds (prof. dr. Angélique Janssens) – tot 1 juli 2022

Promovendi geaffilieerd met SHCL

Afra de Mars, MA

Mayra Murkens, MA

Judith Van Puyvelde, MA

Bijlage 3

Lidmaatschappen

Frank Hovens

- Bestuur Zuidelijke Afdeling van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde
- Bestuur Professor Doctor Timmersstichting
- LGOG-werkgroep ter voorbereiding van een Commissie Sport
- Overleg van Maastrichtse erfgoedinstellingen 'Erfgoed Beweegt'

Celine Huits

- Projectmedewerker digitaliseringsproject LimburgCollectie

Marjo Konings

- Werkgroep Publieksbereik van de Coöperatie Erfgoed Limburg

Nico Randeraad

- Bestuur van de Stichting Maaslandse Monografieën (secretaris)
- Redactie van de *Studies over de sociaaleconomische geschiedenis van Limburg* (voorzitter)
- Stuurgroep Maastricht Centre for Arts and Culture, Conservation and Heritage (MACCH)
- Voorzitter Kerngroep LimburgCollectie, LinkedOpenLimburg
- Member of the editorial board of *Administory. Zeitschrift für Verwaltungsgeschichte*
- Member of the editorial board of *Storia, Amministrazione, Costituzione. Annale dell'Istituto per la Scienze dell'Amministrazione Pubblica*
- Member of the editorial board of *Le Carte e la Storia. Rivista di Storia delle Istituzioni*
- Adviesgroep Geschiedenis van het Provinciaal Bestuur van Groningen
- Lid van de commissie van toezicht van de leerstoel 'Taalcultuur in Limburg' (prof. dr. Leonie Cornips)

- Lid van de commissie van toezicht van de leerstoel 'Limburg en Europa' (prof. dr. Joep Leerssen)
- Lid Netwerk Historisch Cultuurlandschap
- Lid ARKUM Arbeitskreis für historische Kulturlandschaftsforschung in Mitteleuropa e.V.
- Lid van beoordelingscommissie en promotiecommissie van de dissertatie van Annet Schoot Uiterkamp, *Kolen en kampen. Tewerkstelling van politieke delinquenten in Nederlandse steenkolenmijnen 1945-1958* (12 oktober 2022)
- Lid begeleidingscommissie Landschapsbiografie Maasvallei, gecoördineerd door het gelijknamige Rivierpark (2022-2023)

Joris Roosen

- Redactie van de reeks *Maaslandse Monografieën* (secretaris)
- Redactie van de *Studies over de sociaaleconomische geschiedenis van Limburg* (secretaris)
- Ad interim voorzitter Werkgroep Industrieel Erfgoed Limburg (WIEL)
- LGOG-SHCL-commissie 'Geschiedenis van de ondernemingen en het ondernemen in Limburg' (COOL)
- General board of N.W. Posthumus Institute

Irene Schrier

- Koninklijke Nederlandse Vereniging van Informatieprofessionals (KNVI)
- Koninklijke Vereniging van Archivarissen in Nederland (KVAN)
- Kring van Archivarissen Limburg (KVAL)
- Werkgroep Speciale Wetenschappelijke Bibliotheken (WSWB)
WMS-Gebruikersgroep
- Redactie *Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Limbourg*

Bijlage 4

Publicaties

SHCL-medewerkers en bijzonder hoogleraren

Frank Hovens

- F. Hovens, 'De verdwenen slijpmolen aan 't Geulke in Rothem', *De Maasgouw: tijdschrift voor Limburgse geschiedenis en archeologie* 141:1 (2022) 14-19

Joep Leerssen

- J. Leerssen, 'Het krijtje van Ceulen', *De Maasgouw: tijdschrift voor Limburgse geschiedenis en archeologie* 141:2 (2022) 54-55
- J. Leerssen, 'De familie Van Imstenraedt te Mheer en hun uitdijende familiehorizon: Grafzerken, genealogie en netwerkvisualisering', *Limburgs Tijdschrift voor Genealogie* 50.4 (2022): 144-150.
- J. Leerssen & D. Lucassen, 'Diffuus erfgoed in kaart: het DRAPO-project', *Jaarboek van het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg / Studies over de sociaaleconomische geschiedenis van Limburg* LXVII (2022) 138-157

Nico Randeraad

- N. Randeraad, 'The Centre for the Social History of Limburg: 'private' archives in the public sphere', *Le Carte e la Storia* 28:1 (2022) 194-198
- N. Randeraad, 'De Keizersweg, een sociale geschiedenis', Inaugurele rede 10 september 2021. *Jaarboek van het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg / Studies over de sociaaleconomische geschiedenis van Limburg* LXVII (2022) 10-29
- (Redactie van / Ten Geleide) *Jaarboek van het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg / Studies over de sociaaleconomische geschiedenis van Limburg* LXVII (2022) (met J. Roosen)
- 'Social Reform International Congresses and Organizations (1846-1914): from Sources to Data', *Journal of Open Humanities Data*, 8, 13, pp. 1-13, <http://doi.org/10.5334/johd.69> (met C. Verbruggen e.a.)

- Interview met Tin Fischer in: *Republik. Das digitale Magazin für Politik, Wirtschaft, Gesellschaft und Kultur*, <https://www.republik.ch/2022/09/26/die-erfindung-des-idealen-menschen>

Joris Roosen

- J. Roosen, 'The Black Death: window of opportunity or disaster? Demographic growth, stagnation and decline in the County of Hainaut (1349-1541)', *De Medio Aevo* 11:2 (2022) 157-173
- (Redactie van / Ten Geleide) *Jaarboek van het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg / Studies over de sociaaleconomische geschiedenis van Limburg* LXVII (2022) (met N. Randeraad)
- Interview met Jean Delhoofen, 'Vijftig jaar COC Limburg. In gesprek met medeoprichter van COC Limburg en SHCL-vrijwilliger Jean Delhoofen', *Jaarboek van het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg / Studies over de sociaaleconomische geschiedenis van Limburg* LXVII (2022) 158-167.

Promovendi

Mayra Murkens (PhD promotie 31-1-2023)

- M. Murkens & T. van Vugt, 'Een toplocatie aan het water? Een ruimtelijke analyse van de invloed van sociaaleconomische status en woonplaats op de verspreiding van en sterfte door cholera in Maastricht tijdens het epidemiejaar 1866', *Jaarboek van het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg / Studies over de sociaaleconomische geschiedenis van Limburg* LXVII (2022) 58-89

Judith Van Puyvelde

- J. Van Puyvelde, 'Glasatelier Flos: opkomst, ondergang en archivalische herleving', *Jaarboek van het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg / Studies over de sociaaleconomische geschiedenis van Limburg* LXVII (2022) 122-137

Research Fellows

Toon Bosch

- T. Bosch, "'Ten zeerste nuttig en nodig". Het Rooms Katholiek sanatorium Dekkerswald 1907-1945', in: Toon Bosch, Leo van Bergen, Marie-Antoinette Willemsen & Jan Brabers, *Dekkerswald 1913-1922. Longzorg in een golvend landschap* (Amsterdam 2022) 11-59
- T. Bosch, 'Gelderland in de achttiende eeuw' in: Dolly Verhoeven, Maarten Gubbels Michel Melenhorst (red.) *Het Verhaal van Gelderland van 1543-1795. Gelderland als Nederlands gewest* (Amsterdam 2022) 231-341

Chris Dols

- C. Dols, Veurvaajers, *Een crossmediale geschiedenis van Zuid-Limburg in tien familie verhalen, 1780-1980* (Heerlen 2022)

Jeroen Reyniers

- J. Reyniers, 'De cultus van Sint-Ursula en de 11.000 maagden in Limburg', *Limburg/Het Oude Land van Loon* 101 (2022) 250-282
- J. Reyniers & M. Van Strydonck, 'De drinkkom van Sint-Franciscus van Assisi in museum DE MINDERE (Sint-Truiden). Een radiokoolstofdatering en contextanalyse', *Bulletin de l'Institut royal du Patrimoine artistique/Bulletin van het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium* 37 (2022) 9-23
- J. Reyniers, 'Bijzondere dragers van herinneringen, geloof en belangstelling uit het verleden. Jeroen Reyniers over relieken', *ONTroerd Magazine* 2 (april 2022) 66-73
- J. Reyniers et. al., 'Een onverwachte vondst. Een schedelreliëf in de Sint-Pantaleonkerk van Kerniel', *Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Limbourg* 157 (2022) 57-84

Willibrord Rutten

- W. Rutten, 'Het scheelde maar weinig. Russische dwangarbeiders in de Nederlandse steenkolenmijnen', *Kleio. Tijdschrift voor docenten geschiedenis en staatsinrichting* 63:7 (2022) 65-68

Thijs van Vugt

- M. Murkens & T. van Vugt, 'Een toplocatie aan het water? Een ruimtelijke analyse van de invloed van sociaaleconomische status en woonplaats op de verspreiding van en sterfte door cholera in Maastricht tijdens het epidemiejaar 1866', *Jaarboek van het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg / Studies over de sociaaleconomische geschiedenis van Limburg* LXVII (2022) 58-89

Bijlage 5

Onderwijs en lezingen

J. Leerssen

- Studium Generale-lezing Universiteit Maastricht, 5 oktober 2022, 'Mestreech '92: De lokale herinneringen aan het Verdrag van Maastricht als cultureel erfgoed'

Mayra Murkens

- 29 april: Publieksevenement: Trendbreuken in de Limburgse gezondheidstoestand, heden en verleden

Andrea Peeters

- 15 maart Geschiedenis van de Vroedvrouwenschool te Heerlen (samen met A. Heuts), Schimmert

Nico Randeraad

- 14 juni, Panellid en korte voordracht over digitalisering van archieven voor PCE Conference 'Academic citizenship in research', FASoS, UM.
- 22 juni: Deelname afscheidssymposium prof. dr. Joep Leerssen, Universiteit van Amsterdam
- 29-30 juni & 1 juli: Deelname aan en paper 'Rentmeesterschap langs de Maas (18e-19e eeuw)' voor Maascongres, Maastricht en Maaseik
- 25-27 augustus: Deelname aan Historicidagen Rotterdam,
- 7 september: Lezing voor onderzoeksgroep Wageningen University, over de geschiedenis van economie en samenleving langs de Maasoevers bij Herbricht/Voulwammes
- 23 september: presentatie workshop MA Arts & Culture 'Archival research'
- 7 oktober: Paper en presentatie 'Stewardship along the Meuse River in Limburg from the 18th to the 21st century', Journée d'études MSH Lyon, Gouverner les fleuves. Eaux, savoirs et pouvoirs dans l'Europe moderne,

- Marble/thesis cursus 'River Care: Policy, Participation, Protest' (5 studenten)

Joris Roosen

- 7 februari: lezing en archiefrondleiding studenten Heritage studies (UCM)
- 14 februari: archiefrondleiding studenten 2^e en 3^e bachelor Hogeschool Zuyd
- 14 april: SHCL onderzoeksdag: presentatie toekomstvisie
- 29 april: Publieksevenement: Trendbreuken in de Limburgse gezondheidstoestand, heden en verleden. Interview met Hugo Luijten.
- 29-30 juni & 1 juli: Deelname aan en paper 'Rentmeesterschap langs de Maas (18e-19e eeuw)' voor Maascongres, Maastricht en Maaseik, 29-30 juni-1 juli 2022
- 5 juli: European Society for Environmental History conference. Lezing: The Black Death: window of opportunity or disaster?
- 9 september: gastcollege 'Infectious diseases', UCM
- 29 september: podcast 'Conan O'Brien needs a friend': Aguerotic flux
- 1 oktober: kick-off Maand van de Geschiedenis 2022: moderator tafelgesprek
- 29 november: SHCL onderzoeksdag, presentatie briefhoofdenproject
- Onderwijs UCM, coordinator/docent: 'Medieval Civilization: Making the Middle Ages relevant'
- Onderwijs UM, tutor: Advanced Document Analysis
- BA thesis begeleiding (UM) – drie scripties
- MA thesis begeleiding (UM) – twee scripties
- Stagebegeleiding:
 - Luke van Gessel (Hogeschool Zuyd): *Queeritag Magazine COC Limburg*
 - Hiske Haenen (UM): *voorlichting binnen COC Limburg (CC tentoonstelling)*
 - Julian de Moor (Hogeschool Zuyd): *educatief kaartspel DRAPO-project*
 - Eva Klinkenberg (UM): werkstage

Annet Schoot Uiterkamp

- 28 mei: Lezing: 'Zoekt en gij zult vinden'. Een afdaling in het archief van de Willem-Sophia', presentatie van de archiefinventaris van de mijn Willem-Sophia te Spekholzerheide

Thijs van Vugt

- November: docent cursus QGIS. Cursus gegeven op meerdere dagen in de maand november. Opvolgcursus QGIS in januari 2023 gedoceerd

Judith Van Puyvelde

- 10 februari: gastdocent UCM 'Medieval Civilization': Stained Glass Revival
- 7 juni: Podcast Limburgs Verleden – aflevering 5 – Art Shoe Mafia (<https://spotifyanchor-web.app.link/e/8H04MyDdGxb>)
- 10-11 september: Open Monumentendag 2022: Mini-tentoonstelling over Atelier Nicolas en presentatie over het productieproces van glas-in-lood voor Open Monumentendag 2022 in het voormalige ateliergebouw, nu Galerie Mariska Dirkx in Roermond
- 29 oktober: Presentatie 'Grensverleggend glasatelier' over het internationale karakter van Atelier Nicolas in het voormalige ateliergebouw, nu Galerie Mariska Dirkx in Roermond

Afra de Mars

- 23-26 oktober: ESTER Research Design Course (Lund, Zweden): presentatie van PhD onderzoek
- November: ondersteuning QGIS cursus verzorgd door Thijs van Vugt

Bijlage 6

Jaarverslag van de Stichting Maaslandse Monografieën

Het bestuur van de Stichting werd per 31 december gevormd door drs. R.L.T. van Loo (2020), voorzitter, prof. em. dr. A.M.J.A. Berkvens (2018), vicevoorzitter, dr. N. Randraad (2018), secretaris, mr. D. Essers, penningmeester en drs. J.M.G. Kievits (2017). Tijdens de vergadering van 15 september werd op passende wijze afscheid genomen van prof. Berkvens en redactievoorzitter prof. dr. A.-J. Bijsterveld.

De raad van advies bestond uit prof. em. dr. Cl. Bruneel (Universiteit Louvain-la-Neuve), prof. em. dr. A. Heinen (RWTH Aken), prof. em. dr. P.M.M. Klep (RU Nijmegen), prof. em. dr. A. Labrie (Universiteit Maastricht), prof. em. dr. J.M.W.G. Lucassen (Vrije Amsterdam), prof. em. dr. H. Soly (Vrije Universiteit Brussel), en de gouverneurs van beide Limburgen.

Bijsterveld is als redactievoorzitter opgevolgd door prof. dr. W. Hupperetz. Voorts maken deel uit van de redactie: dr. J. Roosen, secretaris (2021), dr. L. Roels (2020), prof. dr. A. Janssens (2017), prof. dr. E. Put (2017) en prof. dr. B. van Hofstraeten (2018). De redactie voerde online overleg. Tijdens deze vergadering werden dr. L. Poels als nieuw redactie lid en dr. J. Roosen als nieuwe redactiesecretaris voorgesteld. Voorts werden prof. dr. A. Janssens en prof. dr. E. Put als leden herbenoemd.

In 2022 verscheen er geen nieuw deel in de reeks Maaslandse Monografieën, dit nog steeds als gevolg van de coronacrisis. De opgelopen achterstand zal de komende jaren moeten worden ingehaald. Voor de periode 2023-2024 ligt er een lijst van negen mogelijke boeken. Vrijwel in druk (bij het verschijnen van dit jaarverslag) is het proefschrift van Annet Perry-Schoot Uiterkamp (Politieke delinquenten in de mijn: 'Dwangarbeid' in de Limburgse mijnen na WO II). Vervolgens verwachten we een studie over de naoorlogse geschiedenis van Horst en een boek op basis van bijdragen aan het Maascongres.

Bijlage 7

Acquisitie en dequisitie van archieven en documentatie

Aanvullingen op bestaande archieven

DOC_0001: Documentatie mgr. dr. H.A. Poels

Krantendocumentatie uit 1948 verzameld door de Medische Missiezusters te Imstenrade, Heerlen, met betrekking tot het overlijden van dr. Poels in hun klooster

Omvang: 0,12 meter

Rechtstitel: eigendom

DOC_0044: Vlaggen en vaandels

nr. 185 vlag St. Aloysius-Patronaat Meerssen

nr. 186 vlag LKV Schinnen

nr. 187 vlag RKJB St. Isidorus Ottersum

nr. 188 vlag RKJB Afferden 1937

nr. 189 vlag LLTB Well

nr. 190 vlag LLTB Bergen

nr. 191 vlag RK Jonge Boeren, afdeling Siebengewald

Rechtstitel: alle eigendom

EAN_0125: Provinciale Commissie Limburg van het Nationaal Instituut Steun Wettig Gezag

Oorkonde van de Provinciale Commissie Limburg van het Nationaal Instituut Steun Wettig Gezag opgemaakt ter gelegenheid van de definitieve opheffing op 30 juni 1958

Omvang: 1 stuk

Rechtstitel: eigendom

EAN_0706: Vormingscentra De Kluis (1965-1975) en De Klinkenberg (1973-1987), Volkshogescholen Geerlingshof (1946-1987), Kasteel Schaloen (1963-1970), etc.

Verslag van een leerlinge van de Rijkslandbouwhuishoudschool Nieuw Rollecate te Deventer betreffende haar werk als praktikante bij een arbeidersgezin in Deventer en haar verblijf bij de Volkshogeschool Geerlingshof, locaties St-Gerlach en Oud-Valkenburg, 1958

Omvang: 1 deel

Rechtstitel: eigendom

EAN_0957: RK Vereniging Moederschapzorg / Vroedvrouwenschool te Heerlen, later Kerkrade

Foto's van Emma Jenneskens tijdens haar opleiding aan de Vroedvrouwenschool, vanaf 1927

Omvang: 0,05 meter

Rechtstitel: eigendom

EAN_1146: Stichting Doctor Poels Fonds

Statuten en statutenwijzigingen 1931-2003, vergaderstukken 1950-2011, etc.

Omvang: 0,5 meter

Rechtstitel: eigendom

EAN_1286: Doctor Poelsoord

Krantenknipsels uit nationale, regionale en lokale dag- en weekbladen (1947-1951) verzameld door Stichting Doctor Poelsoord, uit het bezit van een voormalig werknemer.

Omvang: 0,06 meter

Rechtstitel: eigendom

EAN_1012: NV Kristal-, Glas- en Aardewerkfabrieken De Sphinx

25 vermeende ontwerptekeningen Sphinx

Omvang: 0,03

Rechtstitel: eigendom

Aanwinsten

DOC_0134: Documentatie van leerling-vroedvrouwen tijdens hun opleiding aan de Vroedvrouwenschool te Heerlen en voormalige verloskundigen

Documentatie uit de nalatenschap van Victoria Maria Krekels te Badel en Metersel, leerling-vroedvrouw van 1932 tot 1935 aan de RK Vereniging Moederschapszorg te Hooghees

Omvang: 0,25 meter

Rechtstitel: eigendom

EAN_1350: ZijActief afdeling Meerssen

Omvang: 0,37 meter

Rechtstitel: eigendom

EAN_1351: Dienst Kerk en Samenleving

Omvang: 0,5 meter

Rechtstitel: eigendom

EAN_1352: Hendrix Stichting

Omvang: 0,62 meter

Rechtstitel: bruikleen

EAN_1353: Sipke Brouwer

Omvang: 1 meter

Rechtstitel: tijdelijke bewaring

EAN_1354: Stichting Sociaal Steunfonds Willem-Sophia

Omvang: 0,62

Rechtstitel: eigendom

EAN_1355: Pierre Daems (1911-1982)

Omvang: 0,75 meter

Rechtstitel: eigendom

EAN_1356: Komitee vrouwen tegen Philips-ontslagen, 1980

Omvang: 0,02 meter

Rechtstitel: eigendom

Bijlage 8

Schenkers van bibliotheekmateriaal

Particulieren

T. Debie-Sijen	Geldrop	M
R. Delahaye	Maastricht	M
M. van Doren	Geulle	P
B. Gales	Groningen	M
M. de Heus	Valkenburg	M
J. Keybeck	Susteren	M
J. van de Klundert-Valk	Weert	P
A. Knotter	Maastricht	M
L. Kreukels	Maastricht	P
A. Kurris	Maastricht	M
P. Overvoorde	Utrecht	M
A. Purnot-Roebroeks	Cadier en Keer	M
W. Rutten	Maastricht	M
A. Schoot Uiterkamp	Maastricht	M
H. Strijkers	Sittard-Geleen	M
R. Suijkerbuijk	Bemelen	M
A. Thomassen	Horn	M
P. de Vreede	Heerlen	M

Instellingen

Limburgse Land- en Tuinbouwbond	Roermond	M
Provinciaal Centrum Cultureel Erfgoed	Hasselt (B)	M
Rijckheyt	Heerlen	M
Stichting Jaarboek Maastricht	Maastricht	P
Stichting Landelijk Hofjesberaad	Haarlem	M
Topos	Maastricht	M

Bijlage 9

Begunstigers en contribuanten

In verband met de Europese privacywetgeving hebben wij in 2018 moeten besluiten de lijst van begunstigers en contribuanten niet langer in het jaarverslag op te nemen. Dat laat onverlet dat wij uw steun en financiële bijdrage bijzonder waarderen. Veel dank daarvoor. Zonder onze achterban zouden we niet in staat zijn de geregelde uitgave van onze (jaar)boeken te bekostigen.

Vragen over het privacybeleid kunt u richten aan
info@shclimburg.nl

Overzicht donateurs

Aantal donateurs per 31-12	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Organisaties	74	69	64	62	58	58	56	54	54	50	48
Personen	472	456	451	421	410	388	365	339	319	300	284
Totaal	546	525	515	483	468	446	421	393	373	350	332